

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΠΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΣΕ ΡΟΛΟ ΔΙΠΛΩΜΑΤΗ: Ο ΡΟΛΟΣ
ΤΩΝ ΜΥΝ ΣΤΗΝ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΟΥ
ΠΟΛΙΤΗ

Ζώης Καράμπελας-Α.Μ:15423

Μεσολόγγι 2020

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΠΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΣΕ ΡΟΛΟ ΔΙΠΛΩΜΑΤΗ: Ο ΡΟΛΟΣ
ΤΩΝ ΜΥΝ ΣΤΗΝ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΟΥ
ΠΟΛΙΤΗ

Ζώης Καραμπελας-Α.Μ:15423

Επιβλέπων καθηγητής ή καθηγήτρια

Δρ. Παναγιώτα Βάθη-Σαράβα

Μεσολόγγι 2020

UNIVERSITY OF PATRAS

SCHOOL OF ECONOMICS & BUSINESS

DEPARTMENT OF MANAGEMENT SCIENCE AND
TECHNOLOGY

**FORMER DEPARTMENT OF BUSINESS
ADMINISTRATION AT MESSOLONGHI**

THESIS

STUDENTS AS DIPLOMATS : THE ROLE OF
MUN IN THE FORMATION OF THE ACTIVE
CITIZEN

Zois Karabelas

Messolonghi 2020

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η αναζήτηση του ενεργού πολίτη στην σημερινή εποχή διαφέρει σε σχέση με μια εικοσαετία πριν μιας και τα πράγματα οι καταστάσεις και τα πρότυπα αλλάζουν, διαμορφώνονται αλλιώς σε σχέση με το πως ήταν τις εποχές εκείνες. Η ιδιότητα του πολίτη συνδέεται σε ένα μεγάλο και σημαντικό βαθμό με την εκπαίδευση καθώς δεν αποτελεί μόνο σημαντικό μέσο για την αναζωογόνηση της δημοκρατίας αλλά και για αντιμετώπιση προβλημάτων για τα οποία εξαρτάται το μέλλον της όπως είναι τα περιβαλλοντικά, ανθρωπιστικά και κοινωνικά. Πώς θα επιβιώσει λοιπόν αυτή η δημοκρατία όταν υπάρχουν τέτοια προβλήματα τα οποία την απειλούν και κυρίως όταν η ανθρωπότητα η οποία συνδέεται άρρηκτα με αυτήν δεν έχει πάρει την σωστή εκπαίδευση για να την προστατέψει και να την διασφαλίσει. Έρχεται λοιπόν στην επιφάνεια το ζήτημα της εύρεσης του προτύπου ενεργού πολίτη, κάτι το οποίο απασχόλη από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 τις δυτικές κοινωνίες, κυβερνήσεις, τους διεθνούς οργανισμούς πως είναι ο Ο.Η.Ε, Ε.Ε, και το συμβούλιο της Ευρώπης και φυσικά τους πολιτικούς επιστήμονες, τους πολιτικούς φιλοσόφους αλλά και τους παιδαγωγούς.

Η συγκεκριμένη ερευνητική πρόταση στοχεύει στη λεπτομερή διερεύνηση εννοιών όπως είναι ΟΗΕ, παγκοσμιοποίηση, βιωματική μάθηση, πολιτειότητα, μαθητοκεντρική διδασκαλία και τα ελληνικά εκπαιδευτικά συστήματα και πιο συγκεκριμένα τον ρόλο των ΜΟΝ (προγραμμάτων προσομοίωσης του ΟΗΕ) στην διαμόρφωση του ενεργού πολίτη. Η μελέτη θα βασιστεί σε βιβλιογραφικές παραπομπές και διαδικτυακή έρευνα για την όσο το δυνατόν πληρέστερη μελέτη του υπό διερεύνηση θέματος.

Λέξεις κλειδιά: ΟΗΕ, παγκοσμιοποίηση, βιωματική μάθηση, πολιτειότητα, ΜΟΝ, ελληνικά εκπαιδευτικά συστήματα, μαθητοκεντρική διδασκαλία

Μπάλιας Στάθης. Ενεργός Πολίτης και Εκπαίδευση, εισαγωγή: σέ αναζήτηση του σύγχρονου πολίτη, Εκδόσεις Παπαζήση, σλ (9-41)

ABSTRACT

The search for the active citizen today is different from twenty years ago, since things are changing and standards are changing, they are different from what they were in those days. Citizenship is associated to a great extent with education as it is not only an important tool for the rejuvenation of democracy but also for dealing with problems on which its future depends, such as environmental, humanitarian and social. So how will this democracy survive when there are such problems that threaten it and especially when humanity that is inextricably linked to it has not received the right education to protect and safeguard it . So the question of finding an active citizen comes to the fore, something that has occupied Western societies, governments, international organizations since the early 1990s, such as the UN, the EU, and its Council. Europe and of course the political scientists, the type of political philosophers but also the educators.

This research proposal aims to explore in detail concepts such as UN, globalization, experiential learning, citizenship, student-centered teaching and Greek education systems and more specifically the role of MUNs (UN simulation programs) in shaping the active citizen. The study will be based on bibliographic references and online research for the most complete study of the subject under investigation.

Keywords: UN, globalization, experiential learning, citizenship, MUN, Greek education systems, student-centered teaching

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	vii
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	x
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	10i
1 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΟΤΗΤΑ	11
1.1 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	1
1.2 Η ΒΙΟΜΑΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΕΙΟΤΗΤΑ.....	2
1.2.1 ΜΑΘΗΤΟΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ PROJECT. 7	
1.3 ΤΥΠΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ/ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ	12
1.3.1 ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	15
1.4 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΟΛΙΤΗ.....	26
1.5 ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ.....	29
2 ΜΥΝ ΚΑΙ ΟΗΕ	33
2.1 ΟΗΕ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	33
2.2 ΜΥΝ	38
3 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ	44
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	52
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	69

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Παρουσιάζονται συνοπτικά όλες οι σημαντικές συντομογραφίες που έχουν χρησιμοποιηθεί στο κείμενο της πτυχιακής :

ΔΕΠΣ:	Διαθεματικά Πλαίσια Προγραμμάτων Σπουδών
ΑΠΣ:	Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών
ΟΟΣΑ:	Οργανισμός Οικονομικής Συνέργειας Και Ανάπτυξης
ΝΑΤΟ:	Οργανισμός Βορειοατλαντικού Συμφώνου
ΟΗΕ-UN:	Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
ΕΕ-EU:	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΜΗΕ-MUN:	Μοντέλο Ηνωμένων Εθνών

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ένα βασικό ζήτημα το οποίο έχει απασχολήσει πολλούς συγγραφείς και αρκετούς μελετητές είναι το πως η εκπαίδευση μπορεί να συμβάλει στην διαμόρφωση του ενεργού πολίτη ο οποίος αποτελεί ,τουλάχιστον σύμφωνα με μια καθιερωμένη αντίληψη προϋπόθεση για την καλή λειτουργία της δημοκρατίας αλλά και την επίτευξη των ηθικών σκοπών της. Με λίγα λόγια προς τα που θα πρέπει να κατευθυνθεί η διαμόρφωση της προσωπικότητας του πολίτη μέσω φυσικά της εκπαίδευσης αλλά και να δημιουργηθούν ηθικά κίνητρα στους πολίτες 'ώστε να γίνει πιο δραστήρια και παραγωγική η πολιτική κοινότητα να προβληθούν οι ηθικές αξίες καθώς και οι δημοκρατικές αξίες με σκοπό να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι σύγχρονες δημοκρατικές κοινωνίες .Με πιο απλά λόγια ,ποια πρέπει να είναι η παιδεία του πολίτη σήμερα και πως και κυρίως σε πιο βαθμό μπορεί να αποκτηθεί.

Μπάλιας Στάθης. Ενεργός Πολίτης και Εκπαίδευση, εισαγωγή: σέ αναζήτηση του σύγχρονου πολίτη ,Εκδόσεις Παπαζήση , σλ (9-41)

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω το υπό διερεύνηση θέμα της διαμόρφωσης του ενεργού πολίτη μέσω των προγραμμάτων προσομοίωσης του ΟΗΕ (MUN) θα διερευνηθεί διεξοδικά .Σε αυτό το σημείο καλό θα ήθελα να πω πως λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών που διαμόρφωσε η πανδημία δεν κατάφερα να έχω την δυνατότητα να υλοποιήσω έρευνα πεδίου, οπότε περιορίστηκα στην παρουσίαση ερευνητικών δεδομένων από παλαιότερη έρευνα άλλων μελετητών .Περίληψη και εισαγωγή σχετικά με την εύρεση του ενεργού πολίτη και της διαφοράς των προτύπων ενεργού πολίτη ανάμεσα στις εποχές καθώς και πως η πολιτειότητα συνδέεται άρρηκτα με την δημοκρατία με πηγή τις δύο αυτές έννοιες την εκπαίδευση .

Θα ακολουθήσει το πρώτο κεφάλαιο κυρίως θεωρητικό κομμάτι όπου θα αναλυθούν έννοιες όπως είναι η βιωματική μάθηση , πολιτειότητα ,μαθητοκεντρική διδασκαλία ύστερα θα αναλυθούν λεπτομερώς για το πως συνδέονται μεταξύ τους όσον αφορά την εκπαίδευση ,τα εκπαιδευτικά συστήματα και τους εκπαιδευτικούς αλλά και τον ρόλο της τεχνολογίας στις

μέρες αναφορικά με όλα τα παραπάνω και τέλος το πόσο σημαντική είναι η γνώση και η πληροφορία στις μέρες , τι επιρροή ασκεί στην διαμόρφωση του ενεργού πολίτη.

Στο δεύτερο κεφάλαιο θα ακολουθήσει ιστορική αναδρομή του ΟΗΕ και η παρουσίαση του ΜΥΝ. θα αναλυθεί το συγκεκριμένο μοντέλο και η παιδαγωγική του αξία για τους μαθητές . Θα παρουσιαστούν διεξοδικά οι δεξιότητες που επιτυγχάνονται με αυτό καθώς και τα αποτελέσματά του τόσο για τους μαθητές όσο και για τις σχολικές μονάδες.

Στο τρίτο κεφάλαιο θα ακολουθήσει η παρουσίαση της έρευνας, οι αναλύσεις και τα συμπεράσματα από την έρευνα σε μαθητές Λυκείου της περιοχής των Πατρών.

Τέλος θα ακολουθήσουν γενικότερα συμπεράσματα από τη μελέτη του συγκεκριμένου μοντέλου και την επίδραση του στη διαμόρφωση στάσεων, συμπεριφορών και δεξιοτήτων που θα επηρεάσουν την πορεία των μαθητών .

1 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΟΤΗΤΑ

1.1 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Με τον όρο εκπαιδευτικό σύστημα εννοούμε το σύστημα αυτό το οποίο αποτελεί υπό- κατηγορία ενός ευρύτερου συστήματος στα πλαίσια του κράτους το οποίο χαρακτηρίζεται από ένα συγκεκριμένο μοντέλο διοίκησης και διέπεται από νόμους και κανονισμούς. Στόχος του εκπαιδευτικού συστήματος μιας χώρας είναι να επιτελεί του σκοπούς όπως αυτοί ορίζονται από το σύνταγμα της και στοχεύει στην προετοιμασία των πολιτών στην παραγωγική μηχανή της χώρας. Θα πρέπει να αναφέρουμε ότι το εκπαιδευτικό σύστημα δεν είναι σταθερό αλλά επηρεάζεται από το κοινωνικό και πολιτικό γίνεσθαι και τις τελευταίες δεκαετίες από τις διεθνείς συνθήκες όπως έχουν διαμορφωθεί στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης και της νέας κοινωνίας της γνώσης. Τέλος το εκπαιδευτικό σύστημα αποτελεί το σύνολο των νόμων και των λειτουργιών καθώς επίσης τους

ανθρώπινους και υλικούς πόρους που αξιοποιούνται για να εφαρμοστεί μια συγκεκριμένη πολιτική στο συγκεκριμένο.

Η εκπαιδευτική πολιτική έχει κανονιστικό χαρακτήρα καθώς συνδέεται με αναφορές, ισχυρισμούς ,εκπαιδευτικά ζητήματα και γεγονότα τα οποία υπαγορεύουν τους σκοπούς και τους στόχους και εκφράζουν την φιλοσοφική, πολιτική ιδεολογία ενώ οι μετασχηματισμοί και οι οποιοσδήποτε αλλαγές υπόκεινται σε ένα διαρκή διάλογο για συναίνεση μέσω του διαλόγου και βελτίωση μέσω της διαπραγμάτευσης και της δυναμικής σύγκρουσης (ΠΑΠΑΔΑΚΗ,2003) .

Η εκπαιδευτική πολιτική ως προς το περιεχόμενό της έχει εκπονητές (policy makers), οι οποίοι προβαίνουν είτε σε προτάσεις είτε σε επιτεύξεις στόχων με σκοπό την προώθηση της υφιστάμενης εκπαιδευτικής πολιτικής αλλά και σε ακύρωση κάποιας παλιότερης ενώ ταυτόχρονα συνδέεται με το βαθμό απόκρισης της κοινωνίας, την εμπλοκή στην εφαρμογή της από τους φορείς όπως είναι οι εκπαιδευτικοί, οι γονείς , οι μαθητές και η τοπική κοινωνία. Άμεσοι Αποδέκτες της πολιτικής αυτής είναι οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές/τριες οι οποίοι καλούνται να προχωρήσουν σε εφαρμογή της τόσο στο μικροεπίπεδο της σχολικής μονάδας όσο και στο μακροεπίπεδο καθώς αυτό θα διαφανεί από τα αποτελέσματα της διαδικασίας όπως είναι οι πανελλήνιες εξετάσεις και η αφομοίωση των πτυχιούχων στην αγορά εργασίας με το πέρας των σπουδών .Τέλος αξίζει να αναφερθεί πως στα νέα κοινωνικά δεδομένα όπως διαμορφώνονται και εκφράζονται σε παγκόσμιο επίπεδο τα τελευταία χρόνια παρατηρείται λόγω των οικονομικών και κοινωνικών αλλαγών κυρίως σε παγκόσμιο επίπεδο(μετανάστευση, πολεμικές συγκρούσεις, οικονομική κρίση κ.ά.) μετασχηματισμός της εκπαιδευτικής πολιτικής μαθητές και εκπαιδευτικοί καλούνται να συμβαδίσουν με τις νέες αλλαγές τροποποιώντας το ρόλο και το έργο τους και κατ' επέκταση την ίδια τη μαθησιακή διαδικασία. Οι μαθητές από παθητικοί δέκτες της εφαρμοζόμενης πολιτικής συμμετέχουν ενεργά σε δράσεις και κοινωνικές εθνικές ή υπερεθνικές ομάδες όπως τα προγράμματα MUN (προγράμματα προσομοίωσης συνεδριάσεων του ΟΗΕ) ευαισθητοποιημένοι από το συγκεκριμένο , σε μια προσπάθεια παρέμβασης διαλόγου και έργου –δράσεων ακόμη και με

τη μορφή του εθελοντισμού που αποσκοπεί στην βελτίωση της ανθρώπινης ζωής και την προστασία του περιβάλλοντος στα πλαίσια της βιώσιμης ανάπτυξης και της αειφορίας.

Εξουσία και οργάνωση- διοίκησης του εκπαιδευτικού συστήματος ,Αθήνα ,Εκδόσεις Νέα Σύνορα Λιβάνη,σελ.137,171

1.2 Η ΒΙΟΜΑΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΕΙΟΤΗΤΑ

Με τον όρο πολιτειότητα εννοούμε τον ενεργό πολίτη ο οποίος συμμετέχει στα κοινά αποτελεί ενεργό μέλος της κοινωνίας έχει δημοκρατικά ιδεώδη και συνεισφέρει στο κοινό καλό. Σύμφωνα με τα νέα εκπαιδευτικά δεδομένα , ο ενεργός ρόλος των μαθητών στις διαδικασίες τις οποίες αφορούν τη λειτουργία της σχολικής κοινότητας έτσι ώστε να αναλάβουν ευθύνες συν-διαμορφώνοντας την καθημερινότητά τους εκφράζεται τόσο από τις διακηρύξεις του οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού (Ελεύθερη βούληση και έκφραση), όσο και τις διακηρύξεις της UNESCO για τη συμμετοχή αυτών στις διάφορες δράσεις της σχολικής κοινότητας αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Education and Active Citizenship) όπου στοχεύει στη δημιουργία του ενεργού κριτικά σκεπτόμενου πολίτη που έχει ως στόχο την υπεράσπιση της δημοκρατίας αλλά και την διαμόρφωση ενός περιβάλλοντος ίσων ευκαιριών για μάθηση και συμμετοχή.

Η ανάγκη της δημοκρατικής συμμετοχής στα εκπαιδευτικά πεπραγμένα εκφράστηκε με την αναγκαιότητα δημιουργίας των σχολικών συμβουλίων όπως είναι οι μαθητικές κοινότητες με στόχο τη συμμετοχή στα πεπραγμένα μέσω εκλεγμένων αντιπροσώπων αυτών. Έτσι λοιπόν οι σχολικές κοινότητες αποτελούν το σύνολο των μαθητών όλων των τάξεων ενός σχολείου οι οποίοι εκφράζουν απόψεις για θέματα τα οποία αφορούν τη σχολική κοινότητα και τα συζητούν με τον σύλλογο των καθηγητών αλλά και με όλους τους μαθητές και τέλος αναλαμβάνουν ευθύνες και πρωτοβουλίες για δράσεις μέσα στη σχολική μονάδα και γενικότερα αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για τον εμπλουτισμό της σχολικής ζωής και του προγράμματος.

Η εγκύκλιος Γ2/4094/23-09-1986 / ΥΠ.Ε.Π.Θ. (ΦΕΚ 619B – 1986) έρχεται να εκφράσει ένα κλίμα ελευθερίας της έκφρασης του δημοκρατικού χαρακτήρα του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος δέκα χρόνια μετά την πτώση της Δικτατορίας ενισχύοντας έτσι την δημοκρατία ως πολίτευμα μέσω των λειτουργιών και των διαδικασιών αυτής σε όλες τις εκφάνσεις της καθημερινής ζωής των πολιτών, συμπεριλαμβανομένης και της σχολικής κοινότητας καθώς μετά την άρση της χρήσης της ποδιάς έρχεται η δημιουργία συλλόγων γονέων –κηδεμόνων και μαθητικών κοινοτήτων. Η έννοια της πολιτειότητας και της έκφρασης του μοντέλου του ενεργού πολίτη παρουσιάζεται στα αναλυτικά προγράμματα σπουδών των τελευταίων δεκαετιών. Ως όρος έχει δεχθεί αρκετές κριτικές καθώς συνδέεται, σύμφωνα με κοινωνιολόγους της εκπαίδευσης, με το μοντέλο του πολίτη των φιλελεύθερων κοινωνιών του δυτικού κόσμου, το οποίο συνδέεται όχι μόνο με τη δημοκρατία ως θεσμό και πολίτευμα αλλά και την ατομικότητα, χαρακτηριστικό των νεοφιλελεύθερων ανεπτυγμένων βιομηχανικά κοινωνιών , χωρίς περιθώρια αυτό-καθορισμού, τα οποία συνδέονται με τη διαμόρφωση της εθνικής και πολιτικής ταυτότητας των υποκειμένων , διαγωνίζοντας κοινωνικές ανισότητες στον χώρο της εκπαίδευσης και της κοινωνίας γενικότερα .

Πρόταση για τροποποίηση της Υ.Α. 23/1986/β-619 Κανονισμός λειτουργίας Μαθητικών Κοινοτήτων στο : <file:///C:/Users/user/Desktop/mathitikes%20koinotites%20me%20prosthikes.pdf>

Ανακτήθηκε στις 10-3-2020

Η εκπαίδευση οφείλει κατά τον Rawls να αποσκοπεί στη διαμόρφωση προσωπικοτήτων που να είναι ικανές να κατανοούν τη δημόσια κουλτούρα και να συμμετέχουν ενεργά στην δημόσια ζωή για να υπερασπίζονται το συνταγματικό καθεστώς και μέσω αυτού το κοινωνικό αγαθό της δημοκρατίας από τη διατήρηση του οποίου εξαρτάται το υπέρτατο αγαθό της ελευθερίας. Φυσικά η ιδιότητα του πολίτη διαφοροποιείται σημαντικά τα τελευταία χρόνια λόγω της ανάδυσης του πολυπολιτισμικού κράτους ως αποτέλεσμα κυρίως της μετανάστευσης και των διεκδικήσεων για πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα των πολιτών με διαφορετική εθνική ή πολιτισμική προέλευση. Συνεπώς η δημοκρατική εκπαίδευση του σύγχρονου πολίτη οφείλει να προσανατολιστεί

περισσότερο στην καλλιέργεια των οικουμενικών δημοκρατικών αξιών και στον σεβασμό των ανθρωπίνων και θεμελιωδών δικαιωμάτων όλων των πολιτών γηγενών και μη εντός της πολιτικής κοινότητας αλλά και στον κόσμο.

Παρόλα αυτά οι πολίτες στην φιλελεύθερη δημοκρατία δέν έχουν μόνο δικαιώματα αλλά έχουν και τις ευθύνες τις οποίες η δημοκρατική εκπαίδευση οφείλει να καλλιεργήσει στους σημερινούς μαθητές αυριανούς πολίτες. Το γεγονός ότι ο πλουραλιστικός χαρακτήρας της σύγχρονης δημοκρατίας προϋποθέτει τον δημόσιο διάλογο έτσι ώστε να επιτευχθεί συναίνεση στις πολιτικές αποφάσεις οι οποίες αφορούν την ζωή των πολιτών μας δίνει να καταλάβουμε ότι απαιτείται η καλλιέργεια κατάλληλων πολιτικών αρετών που θα καταστήσουν δυνατή την ενεργό συμμετοχή των πολιτών στα δημόσια πράγματα και στις πολιτικές αποφάσεις. Τέτοιες αρετές είναι η κριτική σκέψη και η ικανότητα για αμφισβήτηση της πολιτικής αυθεντίας η προθυμία για ουσιαστικό διάλογο, η ικανότητα να σέβεται ο ένας τα δικαιώματα του άλλου ,η διαύγεια του πνεύματος, η εντιμότητα ,η αυτοσυγκράτηση καθώς επίσης και η ανάπτυξη μιας πολιτειακής φιλίας μεταξύ των πολιτών κάτι το οποίο μας θυμίζει τις περιγραφές της αθηναϊκής δημοκρατίας απο τον Περικλή.

Φυσικά η έννοια του πολίτη δεν περιορίζεται μόνο στο τοπικό και το εθνικό επίπεδο αλλά απλώνεται στο διεθνές επίπεδο με την έννοια ότι ο πολίτης της δημοκρατικής κοινωνίας αποτελεί φορέα οικουμενικών αξιών άρα οφείλει να έχει ένα ενδιαφέρον για τα ηθικά ζητήματα του κόσμου όπως είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα αλλά και παγκοσμίων ευθυνών όπως είναι το ενδιαφέρον για το περιβάλλον από τη διαφύλαξη του οποίου εξαρτάται η επιβίωση της ανθρωπότητας. Για αυτό τον λόγο αποτελεί επιτακτική ανάγκη όχι μόνο στην χώρα μας αλλά και στις ευρωπαϊκές χώρες η ανάγκη και η προσπάθεια να καλλιεργηθεί μέσω της εκπαίδευσης η συνείδηση των πολιτών για να βγούν στην κοινωνία με τα στοιχεία και τις αρετές που αναφέραμε στα παραπάνω κείμενα.

Μπάλιας Στάθης. Ενεργός Πολίτης και Εκπαίδευση, εισαγωγή:σε αναζήτηση του σύγχρονου πολίτη ,Εκδόσεις Παπαζήση , σλ (9-41)

Με τον όρο «βιωματική μάθηση» εννοούμε την διαδικασία οικειοποίησης της γνώσης μέσω των εμπειριών και της αναζήτησης προσωπικού νοήματος σ' αυτή. Με την συγκεκριμένη διαδικασία προωθείται παράλληλα την προσωπική ανάπτυξη καθώς και η ευαισθητοποίηση των μαθητών σε θέματα που αναφέρονται στην κοινωνική πραγματικότητα αλλά και των ανθρωπίνων σχέσεων .Η Δελούδη (2002, σλ.148) υποστηρίζει ότι η βιωματική μάθηση είναι «ένα μεγάλο ταξίδι στην ανακάλυψη του νοήματος της ανθρώπινης φύσης και του κοινού καλού». Δίνεται μεγάλη έμφαση στην εμπειρία και τον ρόλο αυτής στη διαδικασία της μάθησης , της ανάπτυξης σχέσεων και ισχυρών δεσμών μεταξύ των μελών της σχολικής κοινότητας αλλά και της διαμόρφωσης ισχυρών συνδέσεων με την πραγματικότητα μέσω της επικοινωνίας και της αλληλεπίδρασης. .

Κυριότεροι εκπρόσωποι της βιωματικής μάθησης είναι ο Dewey, ο Lewin και ο Piaget τις θέσεις των οποίων παρουσίασε ο Kolb.Προσωπικά θα αναφερθώ στον Dewey και θα επισημάνω τι έκανε σαν πραγματιστής φιλόσοφος που θεωρούνταν και για το κατόρθωμα αναφορικά με το ότι ήταν ο πρώτος που έθεσε σε εφαρμογή το πρώτο πειραματικό σχολείο. Ο Dewey θεωρήθηκε από τους μελετητές του ως ένας πραγματιστής φιλόσοφος ο οποίος χαρακτηρίζεται από τον προσανατολισμό του στην επίλυση μέσω της πρακτικής εφαρμογής των προβλημάτων της καθημερινότητας. Με βάση τις αρχές της βιωματικής μάθησης ο Dewey ήταν πρώτος που έθεσε σε εφαρμογή το πρώτο πειραματικό σχολείο (σχολείο εργασίας ή σχολείο εργαστήριο) στην ιστορία της παιδαγωγικής .

Ανέπτυξε μια φιλοσοφία δράσης κατά την οποία υποστήριξε την άποψη ότι η γνώση γεννάται μέσα από την ανάγκη. Σύμφωνα με το Dewey η αγωγή έχει δύο όψεις την ατομική – ψυχολογική και την κοινωνική η οποία αποτελεί το υπόβαθρο για την ερμηνεία των ψυχολογικών καταστάσεων. Οι δύο όψεις της αγωγής είναι οργανικά συνδεδεμένες καθώς δεν μπορεί κανείς να μελετήσει τον ρόλο του σχολείου χωρίς να λάβει υπόψη τις γνωστικές και νοητικές διαδικασίες μέσω των οποίων

αποκτάται η γνώση αλλά και δε μπορεί να μη μελετήσει το ιστορικό πλαίσιο εντός του οποίου ερμηνεύονται αυτές οι διαδικασίες. Καταλήγουμε λοιπόν ότι ο ρόλος του σχολείου είναι σημαντικός διότι μεταβιβάζει τη συσσωρευμένη κοινωνική εμπειρία αφενός και αφετέρου διαμορφώνει την ταυτότητα του με την ανανέωση της εμπειρίας του. Για τον Dewey το σχολείο δεν είναι προετοιμασία για τη ζωή αλλά η ίδια η ζωή και πραγματικότητα για το δρών υποκείμενο.

.Ξέκαλος & Παπαγεωργίου όπως αναφέρονται από τους Πασιά Γ, Φλουρή Γ., Φωτεινό Δ., 2015:201.

Ενεργός Πολίτης και Εκπαίδευση, Εκδόσεις Παπαζήση

Δελούδη Μ. ,2002,Βιωματική Μάθηση- Δυνατότητες αξιοποίησής της στο πλαίσιο της Ευέλικτης Ζώνης. Στο περιοδικό «Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων».

Ανακτήθηκε στις 13-3-2020 Online στο <http://www.pi-schools.gr/download/publications/epitheorisi/teyxos6/deloudi.PDF>

Στις μέρες μας, η βιωματική εκπαίδευση διαδραματίζει πρωτεύοντα ρόλο στη διαμόρφωση των ενεργών πολιτών του αύριο, οι οποίοι θα είναι εφοδιασμένοι με τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες . Η δημιουργία κατάλληλου εκπαιδευτικού περιβάλλοντος ενισχύει τη δυνατότητα απόκτησης εμπειριών που διευκολύνουν τις ψυχικές διεργασίες μέσω των οποίων διαμορφώνεται ο ψυχισμός, οι προσωπικές ανάγκες ,τα κίνητρα , οι επιθυμίες και τα ενδιαφέροντα του ατόμου. Συμπερασματικά η βιωματική μάθηση αποτελεί ένα νέο τρόπο προσέγγισης της πραγματικότητας μέσω της σύνδεσης αυτής με τις εμπειρίες και τη νέα γνώση ενώ ταυτόχρονα δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές να βιώσουν ένα θέμα τη στιγμή που το ερευνούν.

1.2.1 ΜΑΘΗΤΟΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ PROJECT

Με τον όρο Διαθεματικότητα εννοούμε την πολύπλευρη μελέτη θεμάτων και εννοιών στα πλαίσια της διαχρονίας και της συγχρονίας και την σύνδεση των επιστημονικών πεδίων μεταξύ τους, ώστε

πέρα από την ειδική γνώση ,να αντιληφθεί ο μαθητής την συνομιλία των επιστημών και την συμβολή τους σε όλες τις εκφάνσεις της καθημερινής ζωής .Επίσης με την διαθεματική προσέγγιση της γνώσης εννοούμε μια πρόταση στον χώρο της γνωστικής ψυχολογίας αλλά και της παιδαγωγικής σύμφωνα με την οποία το <πρός μάθηση> αντικείμενο (θέμα) προσεγγίζεται πιο εύκολα από δρόμους που δεν συμπίπτουν με επιστημονικούς κλάδους .Με πιο απλά λόγια με τον όρο διαθεματική προσέγγιση εννοούμε την πολύπλευρη διερεύνηση και μελέτη ενός θέματος όπου χρειάζεται η γνώση πολλών γνωστικών αντικειμένων. Ο Dewey μάλιστα σχετικά με την διαθεματικότητα αναφέρει ότι «Δεν έχουμε μια σειρά από χωριστούς κόσμους, ένας από τους οποίους είναι μαθηματικός, άλλος φυσικός, άλλος ιστορικός κ.λπ. Ζούμε σ' ένα κόσμο όπου όλες οι πλευρές συνδέονται. Όλες οι σπουδές προέρχονται από σχέσεις του ενός μεγάλου κοινού κόσμου και καθώς το παιδί ζει σε μεταβαλλόμενη αλλά συγκεκριμένη και ενεργητική σχέση με αυτόν τον κοινό κόσμο, οι σπουδές του είναι φυσικά ενιαίες. Η σύνδεση των σπουδών δεν αποτελεί πλέον πρόβλημα. Ο δάσκαλος δεν θα είναι υποχρεωμένος να προσφεύγει σε κάθε είδους τεχνάσματα και να συνυφαίνει λίγη αριθμητική με το μάθημα της ιστορίας. Συνδέστε το σχολείο με τη ζωή και όλες οι σπουδές θα συνδεθούν αναγκαστικά» (Dewey, 1990, p.38).

Έχοντας λοιπόν τα παραπάνω στο μυαλό μας πρέπει να καταλάβουμε ότι η γνώση αντιμετωπίζεται ως μια ενιαία ολότητα και όχι αποσπασματικά ενώ ταυτόχρονα συνδέεται με την ίδια την ζωή. Στην διαθεματική προσέγγιση λοιπόν ένα θέμα μελετάται πολύπλευρα με την συμβολή πολλών επιστημών ενώ παράλληλα εξετάζεται και από την σκοπιά της πραγματικής ζωής ,πως δηλαδή η γνώση αυτή θα χρησιμοποιηθεί πρακτικά στην ζωή .

Για την διαθεματική προσέγγιση χρησιμοποιούνται μαθητοκεντρικές μορφές διδασκαλίας όπως είναι τα σχέδια διδασκαλίας γνωστά ως project και η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία. Οι μαθητές είναι ελεύθεροι να ερευνήσουν τα θέματα στα οποία τους οδηγούν τα ενδιαφέροντα τους ενώ ο ρόλος του εκπαιδευτικού είναι βοηθητικός αλλά και ταυτόχρονα καθοριστικός αφού είναι αυτός ο οποίος εξασφαλίζει την ποιότητα της έρευνας και την μεθοδολογία της. Οι μαθητές κατά την

διάρκεια ενός τέτοιου προγράμματος συνεργάζονται σε ομάδες με συνεργατικό πνεύμα ,αναπτύσσουν όλες τις δυνατότητες τους φυσικές , κοινωνικές ,γνωστικές ,συναισθηματικές αξιοποιώντας έτσι τις εμπειρίες και τα ενδιαφέροντα τους .Κατέχουν τον πρώτο λόγο στην διαδικασία της μάθησης ενώ ο εκπαιδευτικός καθοδηγεί διακριτικά εμψυχώνει και βοηθάει στον επαναπροσδιορισμό των κριτηρίων και των θεμάτων εάν και εφόσον οι μαθητές εμφανίσουν δυσκολίες κατά την διεξαγωγή της εργασίας .

Έτσι λοιπόν η διαθεματικότητα δεν καταργεί την αυτοτελή γνωστική διδασκαλία των γνωστικών αντικειμένων στο σχολείο. Αλλά ενδείκνυται η εφαρμογή της μετά από καλή προετοιμασία του εκπαιδευτικού έτσι ώστε τα αποτελέσματα να είναι πραγματικά ωφέλιμα για τους μαθητές .Όπου και όποτε εφαρμόζεται καλό θα είναι να εμπλέκονται όσο το δυνατόν περισσότερους εκπαιδευτικούς διαφορετικών ειδικοτήτων που σκοπό έχει να καλύπτονται όσο περισσότερο πλάτος και εύρος επάνω στο θέμα. Μέσα από τον τρόπο αυτό αναπτύσσονται πέρα από δια μαθητικές σχέσεις και οι διαεκπεδευτικές .Καλλιεργείται λοιπόν έτσι το σχολείο, η διεπιστημονική συνεργασία και ένα περιβάλλον μάθησης που ελκύει τον μαθητή δίνοντας του άλλου είδους βιώματα και ερεθίσματα προτρέποντας τον έτσι να γίνει ένας καλύτερος πολίτης του αύριο απέναντι στην κοινωνία και τον κόσμο.

Η διαθεματικότητα λοιπόν μας οδηγεί σε μια νέα ολιστική προσέγγιση της γνώσης ενώ ταυτόχρονα οδηγεί τον μαθητή να την συνδέσει με την ίδια την ζωή .Έτσι λοιπόν η κατακερματισμένη γνώση που αποκτήθηκε μέσα από την ανάλυση και την εξειδίκευση ,μέσα από μια συνθετική και βιωματικά μάθηση ενοποιείται στην ψυχή και το μυαλό των μαθητών. Πέραν όμως από την γνώση που ωφελούνται οι μαθητές στο πλαίσιο της διαθεματικής προσέγγισης μαθαίνουν μέσα από το μοντέλο της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας ,μετ εξέλιξη της μαθητοκεντρικής την συνεργασία μεταξύ τους και την επίτευξη ενός κοινού στόχου καθώς γίνονται πιο κοινωνικοί και αποκτούν συναισθηματικές δεξιότητες όπως είναι η υπομονή ,η συνεργατικότητα και η κατανόηση.

Πέραν των μαθητών που κερδίζουν μέσα από την διαθεματική διδασκαλία πολλά θετικά στοιχεία κερδίζουν και οι εκπαιδευτικοί κάποια από αυτά είναι το αυξημένο ενδιαφέρον αφού καλύτερεύουν οι σχέσεις μεταξύ των ιδίων και των μαθητών τους συναδέλφους τους ,αυξάνεται η δημιουργικότητα και μειώνεται το άγχος .Επίσης δημιουργείται η δυνατότητα προσαρμογής στα δεδομένα κάθε τάξης αφού υπάρχει ευελιξία και έλεγχος καθώς υπάρχει και συνεργασία ,διεπιστημονική σύνδεση και αλληλοεπιμόρφωση.Τέλος η χρήση νέων εργαλείων αλλά και τεχνικών δημιουργεί τα θεμέλια για μια συνεχή κατάρτιση .

Η ενοποίηση της γνώσης και των επιστημονικών θεωριών είναι ένα αίτημα της εποχής μας που τίθεται ολοένα και με μεγαλύτερη ένταση για αυτό τον λόγο και ο προσανατολισμός της εκπαίδευσης γίνεται σε αυτό το πνεύμα.

Τα διαθεματικά πλαίσια προγραμμάτων σπουδών γνωστά και ως (ΔΕΠΠΣ) αλλά και τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών (ΑΠΣ) επιδιώκουν την σύνδεση ενός γνωστικού αντικειμένου με αλλά συγγενικά ή ακόμα και εφαπτόμενα με τον πραγματικό κόσμο. Ένα θέμα θα πρέπει να προσεγγίζεται και από την οπτική γωνία και άλλων επιστημόνων αυτό όμως που πραγματικά έχει σημασία είναι η διαδικασία για την οικοδόμηση της γνώσης για να μάθει δηλαδή ο μαθητής πως να μαθαίνει.

Μέσω των διαθεματικών αναλυτικών προγραμμάτων επιδιώκεται να δει ο μαθητής με την ολιστική προσέγγιση την ενότητα μέσα από την πολυμορφία είτε στο 10 τοίς εκατό του χρόνου του ειδικού αντικειμένου είτε στο πλαίσιο της καινοτόμου δράσης της ευέλικτης ζώνης .Αυτή η καθολική παιδεία η οποία είναι συμπληρωματική στην ειδική και δίνεται μετά ξεχωριστά μαθήματα αποβλέπει στην βιωματική και συμμετοχική μάθηση ,στην άνοδο της ποιότητας της εκπαίδευσης ,στην επικαιρότητα της γνώσης και στην υπεύθυνη πληροφόρηση και άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία.

Το αναλυτικό πρόγραμμα που καθορίζει το αντικείμενο και τις διαδικασίες που ακολουθούνται στα ιδιωτικά και δημόσια σχολεία της Ελλάδας βρίσκει σύμφωνη την νοοτροπία της διαθεματικής προσέγγισης της γνώσης ενώ αρχικά η εισαγωγή της στην ελληνική εκπαίδευση δημιούργησε πολλά ερωτήματα και προβληματισμούς κυρίως στην δεκαετία του 80 μέχρι να γίνει αποδεκτή αργότερα και να συγκεκριμενοποιηθεί στα αναλυτικά προγράμματα .

Τα project αποτελούν μια μέθοδο της διαθεματικής διδασκαλίας όπως αναφέραμε και πιο πάνω μαζί με τις ομαδοσυνεργατικές διδασκαλίες, αξίζει όμως να αναφερθούμε στην σημασία και την προσφορά των project στην διαθεματική διδασκαλία. Αποτελούν λοιπόν μια εκπαιδευτική διαδικασία η οποία οδηγεί στην επιμόρφωση μέσω μίας συγκεκριμένης διαδικασίας μάθησης .Είναι μία ανοιχτή διαδικασία μάθησης της οποίας τα όρια και οι δυνατότητες δεν είναι αυστηρά προκαθορισμένες αλλά εξελίσσονται και χρησιμοποιήθηκε πρώτη φορά από τούς παιδαγωγούς του προηγούμενου αιώνα. Η έρευνα η οποία γίνεται επάνω στο θέμα το οποίο μπορεί και να σχετίζεται με ένα ευρύτερο θέμα είναι αυτό στο οποίο οι ιδέες ,τα ερωτήματα οι θεωρίες και οι προβλέψεις αλλά και τα ενδιαφέροντα των μαθητών είναι εκείνα τα οποία διαμορφώνουν τις εμπειρίες που βιώνουν τα παιδιά κατά την διάρκεια του αλλά και τις εργασίες που καλούνται να φέρουν σε πέρας .Έχει χαρακτήρα βιωματικό υπό την έννοια της ενσωματωμένης μάθησης.

Μέσα από τα project οι μαθητές μαθαίνουν να σκέφτονται κριτικά, να αποσαφηνίζουν και να επιλύουν, τούς ενθαρρύνει να είναι πρακτικοί ,τούς καλλιεργεί την δημιουργικότητα και συμβάλλει στο να είναι επικοινωνιακοί αφού το πλαίσιο των project προσεγγίζει τα πραγματικά προβλήματα και επιδρά με τέτοιο τρόπο στους μαθητές ώστε να εκλαμβάνουν την εργασία ως σημαντική εμπειρία και όχι ως το κάτι καταναγκαστικό. Οι διδάσκοντες λοιπόν μετατρέπονται σε συμβούλους και οι μαθητές γίνονται περισσότερο υπεύθυνοι αφού τους προετοιμάζει για εργασίες υψηλότερων απαιτήσεων .

Υπάρχουν δυο είδη κατηγοριών project ως προς την χρονική διάρκεια και τον σχεδιασμό του. Στην πρώτη κατηγορία της χρονικής διάρκειας έχουμε τα project αυτά που χρειάζονται από 1 με 2 ώρες

σε αυτά που διαρκούν μια μέρα με μια βδομάδα και καταλήγουμε σε αυτά που διαρκούν από βδομάδα μέχρι χρόνια ενώ από την άλλη τα project που σχετίζονται με τον σχεδιασμό διακρίνονται σε αυτά που έχουν σχεδιαστεί και προγραμματιστεί από τον εκπαιδευτικό και παρουσιάζονται στους μαθητές προς εφαρμογή, αυτά τα οποία έχουν σχεδιαστεί και προγραμματιστεί από τον εκπαιδευτικό και προβάλλεται στους μαθητές ως δική τους συνεισφορά στον σχεδιασμό και τέλος προς εφαρμογή που σχεδιάζεται και προγραμματίζεται από κοινού με τους μαθητές και τον εκπαιδευτικό.

Δημιουργείται έτσι μια ισορροπία δραστηριοτήτων αφού αυτού του είδους οι εργασίες δεν αντικαθιστούν όλες τις τρέχουσες πρακτικές που εφαρμόζονται στα σχολεία αλλά τις συμπληρώνει καθώς υπάρχει και ισορροπία ανάμεσα στο καθορισμένο αναλυτικό πρόγραμμα και την εργασία με project.

Η συστηματική διδασκαλία σε σχέση με την εργασία με project παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές αφού στην συστηματική διδασκαλία ο εκπαιδευτικός εστιάζει στην υποστήριξη των παιδιών να αποκτήσουν δεξιότητες ,επιλέγει δραστηριότητες και παρέχει υλικά για το κατάλληλο διδακτικό επίπεδο, ο εκπαιδευτικός είναι εκείνος ο οποίος προσδιορίζει τις ελλείψεις των παιδιών και τέλος είναι αυτός ο οποίος φέρει την ευθύνη για την μάθηση την πρόοδο και την επιτυχία των παιδιών .Αντίθετα στην εργασία με project ο εκπαιδευτικός δίνει ευκαιρίες στα παιδιά να εφαρμόσουν δεξιότητες ,τα παιδιά επιλέγουν από ποικιλία δραστηριοτήτων που παρέχονται από τον εκπαιδευτικό ,τα παιδιά είναι οι ειδικοί για αυτό και ο εκπαιδευτικός επενδύει στις ικανότητες των παιδιών και τέλος είναι και οι δυο συνυπεύθυνοι για την μάθηση και την επιτυχία.

(Economy. Wordpress . com/Εκπαιδευτικο-Υλικο/Διαθεματικότητα)

1.3 ΤΥΠΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ/ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΜΑΘΗΣΗΣ

Η τυπική εκπαίδευση είναι ένα ιεραρχικά δομημένο και χρονικά διαβαθμισμένο

εκπαιδευτικό σύστημα από τη πρωτοβάθμια εκπαίδευση έως το πανεπιστήμιο που περιλαμβάνει πέραν γενικών ακαδημαϊκών σπουδών τους εκπαιδευτικούς οργανισμούς και τα προγράμματα τεχνικής αλλά και επαγγελματικής εκπαίδευσης .

Ενεργός Πολίτης και Εκπαίδευση, Εκδόσεις Παπαζήση

Η διδασκαλία και η μάθηση των διαφόρων γνωστικών αντικειμένων είναι δομημένη με αυστηρούς κανόνες και πλαίσιο το οποίο περιλαμβάνει αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών ,περιεχόμενο και μεθοδολογία το που έχει σκοπό την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων όπως έχουν τεθεί από την πολιτεία(Hummel &Koper,2009, p.269).

Οι εκπαιδευτικοί από την μεριά τους είναι υποχρεωμένοι να δράσουν σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο εφαρμόζοντας μια μεθοδολογία η οποία υπαγορεύεται από την ανώτατη αρχή (Υπουργείο Παιδείας) ενώ οι μαθητές οφείλουν σύμφωνα με το επίσημο αναλυτικό πρόγραμμα να αναπτύξουν γνώσεις και δεξιότητες οι οποίες αν και τυπικά δίνουν το δικαίωμα της ελεύθερης επιλογής ωστόσο αυτές οι επιλογές είναι προκαθορισμένες (Mocker& Spear,1982, p.280).

Οι μαθητές επομένως έχουν ελάχιστες δυνατότητες επίδρασης και συμμετοχής στη συνδιαμόρφωση των δράσεων και της ύλης ενώ τα αποτελέσματα της μαθησιακής διαδικασίας υπόκεινται σε διαρκή αξιολόγηση μέσω των προγραμματισμένων ή απρογραμμάτιστων tests και των εξετάσεων τριμήνου ή τετραμήνου και των τελικών εξετάσεων στο τέλος κάθε σχολικής χρονιάς. Στην ίδια θέση βρίσκονται και οι εκπαιδευτικοί καθώς σε ένα σφικτά δομημένο παιδαγωγικό- εκπαιδευτικό πλαίσιο δρουν και διαμορφώνουν σχέδια εργασίας και μαθήματα μέσα από μια προκαθορισμένη ύλη και συγκεκριμένες πηγές. . Σε ένα καθαρά αυστηρό πλαίσιο όπως

είναι το ελληνικό η μάθηση υπαγορεύεται μέσα από την ολοκλήρωση της ύλης και την επιτυχή ή μη προαγωγή μέσω γραπτών εξετάσεων.

Η άτυπη εκπαίδευση περιλαμβάνει όλα τα πλαίσια στα οποία τα άτομα αποκτούν γνώσεις δεξιότητες στάσεις αλλά και αξίες από την καθημερινή τους ζωή και τις εμπειρίες μέσα από αυτήν καθώς επίσης και την επίδραση του περιβάλλοντος από την οικογένεια τη γειτονιά την εργασία τη ψυχαγωγία την αγορά εργασίας τις βιβλιοθήκες και τα ΜΜΕ . Σε αντίθεση με την τυπική μάθηση η άτυπη δεν είναι αυστηρά δομημένη αλλά αντίθετα αφήνει περιθώρια επιλογών στις δράσεις και τη διαμόρφωση προγραμμάτων και δεν είναι υποχρεωτική η παρουσία των μαθητών ενώ συνήθως συντελείται σε εξωτερικούς χώρους εκτός της σχολικής μονάδας ή του εκπαιδευτικού ιδρύματος. Για παράδειγμα οι επισκέψεις σε μουσεία ή περιβαλλοντικά πάρκα αποτελούν παραδείγματα μη τυπικής μάθησης. Οι μαθητές συμμετέχουν στη διαμόρφωση των δράσεων και του περιεχομένου αυτών ανάλογα με τα προσωπικά τους ενδιαφέροντα ενώ δεν υπάρχει κανενός είδους αξιολόγηση . Έχουν τη δυνατότητα συμμετοχής όποτε το θελήσουν ενώ μπορούν να διακόψουν τη ροή όταν το κρίνουν απαραίτητο. Οι επαφές με τους εκπαιδευτικούς είναι ανεπαρκείς . Άλλα παραδείγματα άτυπης εκπαίδευσης πέρα από αυτά που αναφέραμε πιο πάνω θα μπορούσαμε να πούμε πως είναι η παρακολούθηση ενός προγράμματος τηλεοπτικού, η ανάγνωση εφημερίδας ή κάποιου βιβλίου . (Dib,1988, p. 300-315).

Αντιλαμβανόμαστε ότι οι μαθητές επιλέγουν τότε επιθυμούν να μάθουν κάτι και τον τρόπο που θα το πράξουν ενώ η μάθηση συνδέεται με την προσωπική θέληση και επιθυμία (Χαλκιά 2014, σλ.43).

Η μη τυπική μάθηση περιλαμβάνει κάθε οργανωμένη εκπαιδευτική δραστηριότητα εκτός του καθιερωμένου εκπαιδευτικού συστήματος φυσικά που απευθύνεται σε περιορισμένο κοινό και βασίζεται σε συγκεκριμένους εκπαιδευτικούς στόχους . Πρόκειται ουσιαστικά για μάθηση που πραγματοποιείται σε εξειδικευμένα κέντρα όπως τα πολιτιστικά κέντρα τα ΚΠΕ ,τα προγράμματα μουσείων ή πολυχώρων τα οποία είναι οργανωμένα με συγκεκριμένες δράσεις αλλά δεν έχουν το χαρακτήρα του υποχρεωτικού . Κάποια παραδείγματα μη τυπικής μάθησης θα μπορούσαμε να πούμε πως είναι η διοργάνωση εξορμήσεων οι οποίες μπορούν να γίνουν δράσεις σε πάρκα, στη φύση , σε ένα σημείο της πόλης το οποίο έχει ιστορικό, πολιτιστικό, περιβαλλοντικό ή ανθρωπιστικό γενικότερα ενδιαφέρον και συναντάται σε αποκεντρωμένα εκπαιδευτικά συστήματα κυρίως ανεπτυγμένων χωρών του Δυτικού κόσμου ,γνωστά ως εκπαίδευση έξω από το σχολείο

(Outdoor Education). Αξιοσημείωτο παράδειγμα είναι αυτό της Δανίας ή της Γερμανίας όπου οι μαθητές των δύο αυτών χωρών από την προσχολική ηλικία είναι ελεύθεροι να συμμετέχουν σε δράσεις της σχολικής μονάδας όποτε το επιθυμούν. Επίσης μαθήματα γίνονται στη φύση προκειμένου να ενισχυθούν οι αισθητηριοκινητικές δεξιότητες των μαθητών καθώς παρατηρητικότητα και η αντίληψη και η κριτική σκέψη μέσω της επαφής με τη φύση. Οι ίδιοι οι μαθητές επιλέγουν τα θέματα με στόχο την ανάπτυξη της αυτονομίας και της κριτικής σκέψης καθώς συνδυάζονται συναισθηματικοί νοητικοί, κοινωνικοί, και συμπεριφοριστικοί παράγοντες με τις δραστηριότητες . Η μη τυπική μάθηση δεν αφορά μόνο τους μαθητές όλων των βαθμίδων αλλά αντίθετα αφορά και όλους τους ανθρώπους καθώς μπορεί να συντελεστεί σε κάθε στιγμή της καθημερινότητας και ιδιαίτερα στις σύγχρονες κοινωνίες.

Ενεργός Πολίτης και Εκπαίδευση, Εκδόσεις Παπαζήση ,Διά βίου μάθηση, Εκπαίδευση ενηλίκων και Ενεργός πολίτης ,Θανάσης Καραλής , σελ.126

1.3.1 ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα στις μέρες μας θεωρούνται ένα εναλλακτικό είδος διδασκαλίας για τους σημερινούς μαθητές καθώς τους δίνουν την δυνατότητα να αφομοιώσουν την διδακτέα ύλη πιο γρήγορα αλλά και πολύ πιο εύκολα μέσα από τις πρωτοποριακές μορφές διδασκαλίας που προϋποθέτουν την ενεργητική συμμετοχή τους .Αποτελούν λοιπόν τα προγράμματα αυτά δράσεις όπου προσφέρουν μια διαφορετική προσέγγιση της γνώσης .Είναι προγράμματα τα οποία δεν ανήκουν στο επίσημο αναλυτικό πρόγραμμα αλλά προέρχονται από κάποιους εκπαιδευτικούς οι οποίοι με την κατάλληλη σοβαρότητα και μεράκι διοργανώνουν τα προγράμματα αυτά με σκοπό να βοηθήσουν τους μαθητές αλλά αγωνίζονται να αλλάξουν το σχολείο από μέσα .

Μερικά από τα πιο σημαντικά προγράμματα που βλέπουμε στα ελληνικά σχολεία και έχουν και την μεγαλύτερη απήχηση είναι τα περιβαλλοντικά ,οι σχολικοί συνεταιρισμοί, η αγωγή υγείας ,η ευέλικτη ζώνη και τα Comenius.

Φίλιας Β 1976,Μάξ Βέμπερ Συστηματική Κοινωνιολογία και Μεθοδολογία (μια εισαγωγή στο έργο του),Αθήνα εκδόσεις Νέα Σύνορα Α.Α Λυβάνη σελ. 76-77

Οι σχολικοί συνεταιρισμοί συστήνονται ως μια ελεύθερη ένωση των μαθητών, τα οποία έχουν σκοπό να διαπαιδαγωγήσουν τους μαθητές σχετικά με τις αρχές τις αλληλοβοήθειας , της

συνεργασίας και της κοινωνικής ευθύνης αλλά και η εν γενεί εμπέδωση των αρχών της συλλογικότητας ,συνάγεται ότι προέχει ο μη κερδοσκοπικός χαρακτήρας τους, ανεξάρτητα από την υποχρέωση σύστασης τους με την μορφή του συνεταιρισμού, η οποία απορρέει από τις διατάξεις της νομοθεσίας που τους διέπει. (Βάθη Σαράβα-Στρογγυλό Τραπέζι)

Ως σύστημα αγωγής και παιδείας σκοπό έχει την καλλιέργεια θεμελιωδών αξιών όπως είναι η αλληλοβοήθεια-αυτοβοήθεια και αρχών (αρχή εθελοντικής και ελεύθερης συμμετοχής-αρχή ενδιαφέρον για την κοινότητα),αναζωογόνηση της διαδικασίας δημοκρατικοποίησης

των μαθητών και του σχολείου καθώς και την ενίσχυση της υπευθυνότητας των μαθητών-μελών.

Βασικό ρόλο αποτελεί στην εξοικείωση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας αλλά και οικονομίας αφού αποτελεί σχολείο αλλά και θερμοκοιτίδα νεοφυούς επιχειρηματικότητας- επένδυση δηλαδή στην καινοτομία και την δημιουργικότητα (ατομική και συλλογική).

Η επίτευξη των στόχων των σχολικών συνεταιρισμών καθώς και η αποφυγή δυσλειτουργιών επιτυγχάνεται μέσα από την αποτροπή της μετακύλισης ευθύνης αλλά και την εγκατάλειψη της λογικής της «ανάθεσης» αφού σταδιακά επιφέρει αποξένωση και αποστασιοποίηση των μελών από τους εκάστοτε εκλεγμένους σε θέσεις μεγαλύτερης ευθύνης. Η διοίκηση του σχολικού συνεταιρισμού δεν θα πρέπει να λαμβάνεται ως εξουσία αλλά αποτελεί ανάληψη ευθύνης, ρόλου συντονιστικού και ταυτόχρονα προωθητικού .Η δημιουργία κατάλληλων συνθηκών και κινήτρων που θα επιτρέπουν και θα ωθούν στην εθελούσια και ενεργό συμμετοχή. Ενίσχυση του ρόλου που διαδραματίζει η προετοιμασία και προπαρασκευή των μαθητευομένων μέσω αξιοποίησης πρόσφορων συλλογικών δραστηριοτήτων (όπως π.χ. αυτές της μεθόδου project).

Ως «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία» ορίζεται το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων που οι οποίες στηρίζονται σε μια εναλλακτική μορφή οργάνωσης των σχέσεων παραγωγής, διανομής, κατανάλωσης και επανεπένδυσης, βασισμένη στις αρχές της δημοκρατίας, της ισότητας, της αλληλεγγύης, της συνεργασίας, καθώς και του σεβασμού στον άνθρωπο και το περιβάλλον.

(Νόμος 4430/2016)

Μια κοινωνική συνεταιριστική επιχείρηση, ως φορέας Κοινωνικής Οικονομίας, είναι αστικός συνεταιρισμός με κοινωνικούς σκοπούς και εμπορική ιδιότητα. Τα πλεονάσματα επανεπενδύονται στην δραστηριότητα ή την κοινότητα υπό το πρίσμα των σκοπών της (και δεν κατευθύνονται στη μεγιστοποίηση του κέρδους για μετόχους και ιδιοκτήτες). Τα κριτήρια και οι δείκτες ταυτοποίησης μια κοινωνικής επιχείρησης διακρίνονται από τον προσανατολισμό της επιχείρησης τι σκοπό και τι βλέψεις έχει δηλαδή, ποιοί είναι οι κοινωνικοί στόχοι οι οποίοι την διακρίνουν και τέλος το συλλογικό ιδιοκτησιακό καθεστώς που διέπει τις δραστηριότητες της. Παρόλα αυτά δεν αποτελούν όλοι οι συνεταιρισμοί επιχειρήσεις ή φορείς κοινωνικής οικονομίας σύμφωνα με τον νόμο 4430\2016 αφού το νομικό καθεστώς που διέπει μια επιχείρηση Κοινωνικής Οικονομίας δεν συνεπάγεται αναγκαστικά και αυτονόητα με την υιοθέτηση των αρχών της Κοινωνικής Οικονομίας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί μια τράπεζα, η οποία δεν αρκεί να είναι συνεταιριστική για να θεωρείται φορέας κοινωνικής Οικονομίας καθώς το ίδιο ισχύει και για κάποιες αυτοχαρακτηριζόμενες ως κοινωνικές επιχειρήσεις ή κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις (ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ)Γι' αυτό και ο πρόσφατος Νόμος 4430/2016 κατοχύρωσε και νομικά τούτο καθώς στο άρθρο για την εγγραφή στο Γενικό Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας προβλέπονται συγκεκριμένα χαρακτηριστικά ένταξης.

Η τριτοβάθμια εκπαίδευση βοηθάει συμβάλλοντας με την εισαγωγή μαθημάτων σχετικών με την επιχειρηματικότητα και την κοινωνική επιχειρηματικότητα στα ΑΕΙ και ΤΕΙ ,αξιοποιώντας την εξ αποστάσεως μάθηση. Συμβάλλει με την έρευνα θεσμικής καινοτομίας ,μελετητικό έργο-σύνδεση με αγορά εργασίας-άνοιγμα πανεπιστημίων. Τα γραφεία διασύνδεσης τα οποία αποτελούν διερεύνηση εργασιών με επιχειρήσεις και φορείς κοινωνικής οικονομίας που σκοπό έχουν την υποστήριξη και τον συντονισμό από κοινού δράσεων προς εξοικείωση με παραδοσιακές αλλά και εναλλακτικές μορφές επιχειρηματικότητας και τέλος όπως αναφερθήκαμε και πιο πάνω στην δημιουργία θερμοκοιτίδων νεοφυούς επιχειρηματικότητας το οποίο αυτό θα γίνει με αναβάθμιση

άτυπων φορέων σε τυπικούς (δια τμηματική συνεργασία τμημάτων Διοίκησης Επιχειρήσεων-Η\Υ-Βιολογίας με ΠΤΔΕ).Επίσης μέσα από συνεργίες ερευνητικών ιδρυμάτων ,πανεπιστημίων ,ΤΕΙ με άλλους φορείς όπως είναι ο ΟΤΑ, επιστημονικοί σύλλογοι και τα επιμελητήρια στο σκέλος που αφορά την οργανωσιακή μάθηση σε επιχειρήσεις ως οργανισμούς μάθησης (Learning Organization)ενόψει της μετεξέλιξης «εκκολλαπτηρίων» κοινωνικής επιχειρηματικότητας σε αναβαθμισμένες και πιο σύνθετου χαρακτήρα επιχειρήσεις αλλά και κοινωνικές επιχειρήσεις εντάσεως γνώσεις .

Η συμβολή των ΠΤΔΕ θα μπορούσαμε να πούμε πως έχει τριπλό χαρακτήρα αφού αναλαμβάνει δράσεις στο επίπεδο των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών (ΠΠΣ),συμβάλει στην έρευνα και επιμόρφωση-μετεκπαίδευση μάχιμων δασκάλων και στελεχών εκπαίδευσης όπως είναι οι σχολικοί σύμβουλοι. Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από την εξοικείωση δασκάλων με τις δυνατότητες αξιοποίησης μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε συνδυασμό με μεθόδους και τεχνικές εκπαίδευσης ενηλίκων που αποβλέπουν στη διάδοση καλών πρακτικών επιχειρηματικότητας και στήριξης σχετικών πρωτοβουλιών στα σχολεία, στην επιμόρφωση σχολικών συμβούλων και στελεχών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης σε συναφή γνωστικά αντικείμενα και πρακτικές και τέλος ενθάρρυνση κοινωνικού ψηλαφισμού και πειραματισμού και δημιουργία ευκαιριών δικτύωσης και διάχυσης σχετικών εγχειρημάτων. Όσον αφορά τις δράσεις σε επίπεδο των ΠΠΣ θα πρέπει να ξέρουμε πως υπάρχει η εισαγωγή σχετικών ενοτήτων σε ήδη διδασκόμενα γνωστικά αντικείμενα και η εισαγωγή μαθήματος προσανατολισμού προς την καλλιέργεια δεξιοτήτων –κλειδιών για την προαγωγή της επιχειρηματικότητας και καινοτομίας αλλά και στην εξοικείωση με «καλές» παιδαγωγικές πρακτικές και θεσμούς προωθητικούς της κοινωνικά υπεύθυνης επιχειρηματικότητας και καινοτομίας.

Εξουσία και Οργάνωση-Διοίκησης του Εκπαιδευτικού Συστήματος ,Αθήνα Εκδόσεις Νεα Σύνορα
Λιβάνη σελ 137-171

Τα περιβαλλοντικά προγράμματα στο πλαίσιο της αειφορίας και της πράσινης ανάπτυξης παίζουν μεγάλο ρόλο μέσα στα σχολεία σήμερα . Σκοπός των περιβαλλοντικών προγραμμάτων θα πρέπει να είναι πέρα από την ένταξη τους και αφομοιωσή τους στα ελληνικά σχολεία με σκοπό να δημιουργήσουν ένα οικολογικό σχολείο να βοηθήσουν και τους μαθητές να αποκτήσουν οικολογική συνείδηση έτσι ώστε να βγουν καλύτεροι πολίτες του αύριο. Για τους παραπάνω λόγους λοιπόν θα πρέπει να προετοιμάσει η περιβαλλοντική εκπαίδευση την νέα γενιά ώστε να λύσουν τα παγκόσμια περιβαλλοντικά προβλήματα όπως και επισημαίνονται και στο Κεφάλαιο 36 της Ατζέντας 21(Keeting,1993, p.52).

Στην Ελλάδα η έννοια και ο όρος των περιβαλλοντικών προγραμμάτων έχει μεγάλη επιτυχία τα τελευταία χρόνια αφού μέσα από τα διάφορα προγράμματα τα ελληνικά σχολεία έχουν καταφέρει τουλάχιστον 18 από όλη την Ελλάδα να πάρουν την επονομαζόμενη πράσινη σημαία δηλώνοντας έτσι ότι είναι οικολογικά σε χαρακτήρα και πράξη. Επίσης οι εκπαιδευτικοί έχουν το ελεύθερο να διοργανώνουν προγράμματα εκτός του επίσημου προγράμματος .Το πρόγραμμα το οποίο δίνει την πράσινη σημαία στα σχολεία αποτελεί ένα διεθνές δίκτυο όπου ξεκίνησε στην Ελλάδα το 1995 και απευθύνεται σε σχολεία όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων. Ο αντικειμενικός στόχος του προγράμματος αυτού είναι η αλλαγή συμπεριφοράς όλων μέσα στο σχολείο σε όλες τις βαθμίδες ώστε αυτό μετέπειτα να γίνει οικολογικό .Αυτό επιτυγχάνεται με την διαμόρφωση και την εφαρμογή του «Οικοκώδικα» (ένα σύνολο κανόνων περιβαλλοντικής συμπεριφοράς), καθώς και την εφαρμογή ενός Περιβαλλοντικού Σχεδίου Δράσης (αφορά τον περιβάλλοντα σχολικό χώρο και την μετατροπή του σε καθαρό, όμορφο, ανθρώπινο και φιλικό).

Στην συνέχεια σε κάθε σχολείο συγκροτείται η περιβαλλοντική επιτροπή η οποία αποτελείται από μαθητές και εκπαιδευτικούς που επεξεργάζονται τα θέματα όπως είναι η ενέργεια ,απορρίμματα και νερό και αργότερα μπορούν να ασχοληθούν με θέματα όπως είναι η υγιεινή διαβίωση, βιοποικιλότητα και καταναλωτισμός .

Σημαντικό ρόλο στα ελληνικά εκπαιδευτικά προγράμματα έχει και η περιβαλλοντική αγωγή αφού σκοπός της είναι να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές τη σχέση του ανθρώπου με το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον ,να ευαισθητοποιηθούν για τα προβλήματα που συνδέονται με αυτό και ταυτόχρονα να δραστηριοποιηθούν σε ειδικά προγράμματα έτσι ώστε να συμβάλλουν στην γενικότερη προσπάθεια αντιμετώπισης τους .

Η εκπαιδευτική διαδικασία –δραστηριότητα βοηθάει τους μαθητές να καταλάβουν κάποιες έννοιες να τις αποσαφηνίσουν ,να αναγνωρίσουν τις αξίες και την ανάπτυξη και καλλιέργεια στάσεων που είναι απαραίτητες στην διαδικασία λήψης αποφάσεων αλλά και τη διαμόρφωση κώδικα συμπεριφοράς γύρω από τα προβλήματα τα οποία αφορούν στην ποιότητα του περιβάλλοντος σε ατομικό και στην συνέχεια σε ομαδικό-κοινωνικό επίπεδο. Η έννοια του περιβάλλοντος στην περιβαλλοντική εκπαίδευση αντιμετωπίζεται με την ολιστική διάσταση του και περιλαμβάνει τις παρακάτω εκφάνσεις όπως φυσικό ,τεχνητό, δομημένο –κοινωνικοοικονομικό και ιστορικό περιβάλλον. Αυτό είναι και ένας λόγος που κάθε θέμα μελετάται διεπιστημονικά και διαθεματικά .

<https://www.eepf.gr/el/tomeis-drashs/ekpaideftika-programmata>

Ανακτήθηκε στις 1-6-2020

<http://dipe.chal.sch.gr/>

Ανακτήθηκε στις 1-6-2020

Το πρόγραμμα Comenius αποτελεί ένα σημαντικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα το οποίο στα πλαίσια της Ευρώπης σκοπό έχει κυρίως στην ανάδειξη του Ευρωπαϊκού πολίτη μέσα από την συνεργασία και την ανταλλαγή διαφόρων σχολείων της Ευρώπης .Καλύπτει την προσχολική και μετά-δευτεροβάθμια εκπαίδευση όπου ο σκοπός του προγράμματος αυτού είναι να αναπτύξει την κατανόηση μεταξύ διαφόρων Ευρωπαϊκών πολιτισμών .Μέσα από αυτήν την εμπειρία ενθαρρύνεται στους μαθητές η προσωπική βελτίωση, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων και καλλιεργεί έτσι περισσότερο την έννοια του Ευρωπαϊκού πολίτη. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα

απευθύνεται στην εκπαιδευτική κοινότητα υπό την ευρύτερη έννοια της ,συμπεριλαμβανομένων των τοπικών αρχών ,τον σύλλογο γονέων και ιδρυμάτων κατάρτισης εκπαιδευτικών .Επιλέξιμες είναι οι χώρες κυρίως που βρίσκονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση τα 27 κράτη μέλη της δηλαδή ,η Ισλανδία ,το Λίχτενσταιν,η Νορβηγία και η Τουρκία.

Τα προγράμματα Comenius στοχεύουν κυρίως στην βελτίωση της ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης ,στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής διάστασης της και τέλος στην προώθηση της κινητικότητας και την εκμάθηση γλωσσών .Υποστηρίζει πολυμερείς συμπράξεις για την ανάπτυξη νέων παιδαγωγικών μεθόδων η προγραμμάτων σπουδών και την συνεργασία μεταξύ σχολείων σε θεματικούς τομείς κοινού ενδιαφέροντος .

Μέσα στα πλαίσια του προγράμματος υπάρχουν και οι σχολικές συμπράξεις όπου ελληνικά επιλέξιμα σχολεία αλλά και σχολεία ξένων χωρών υλοποιούν ένα κοινό σχέδιο δράσης με διάρκεια 2 έτη. Το κοινό σχέδιο μάθησης λοιπόν δίνει στους μαθητές αλλά και στους εκπαιδευτικούς από διαφορετικές χώρες την δυνατότητα να εργαστούν μαζί σε ένα ή περισσότερα θέματα κοινού ενδιαφέροντος.Στις περιπτώσεις των γλωσσικά προσανατολισμένων σχεδίων μάθησης η σύμπραξη αποτελείται από 2 σχολεία χωρών που ομιλείτε διαφορετική γλώσσα δημιουργώντας έτσι διμερές συμπράξεις . Σε άλλες περιπτώσεις η σύμπραξη αποτελείται από σχολεία 3 τουλάχιστον χωρών.

Μέσα από τα προγράμματα Comenius και τις Συμπράξεις του έχουμε και τις Συμπράξεις Comenius Regio όπου σε αυτήν την περίπτωση υπάρχει η συνεργασία μεταξύ τοπικών/περιφερειακών με ρόλο στην σχολική εκπαίδευση ,κυρίως στοχεύουν στην ευρωπαϊκή διάσταση και την βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης στις εμπλεκόμενες περιφέρειες .Οι Συμπράξεις αυτού του τύπου απαρτίζονται από 2 «περιφέρειες –εταίρους» χωρών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα της Διά Βίου Μάθησης των οποίων και η διάρκεια τους είναι 2 έτη.

Τα θέματα στα οποία εστιάζει περισσότερο το έργο τους η Σύμπραξη Comenius Regio είναι η βία στα σχολεία ,η ξενοφοβία ,η επιμόρφωση εκπαιδευτικών και ο ρατσισμός .Από την άλλη οι δραστηριότητες της Σύμπραξης περιλαμβάνουν κινητικότητα του προσωπικού που εμπλέκεται στην σχολική εκπαίδευση .

Μέσα από τα προγράμματα Comenius οι νέοι αποκτούν συνείδηση της ποικιλομορφίας των ευρωπαϊκών πολιτισμών καθώς και γνώσεις και δεξιότητες απαραίτητες για την προσωπική τους ανάπτυξη ,την μελλοντική εργασιακή τους απασχόληση και τη δραστηριοποίηση τους ως ενεργών πολιτών.

Ένα άλλο πολύ βασικό ελληνικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα στα σχολεία σήμερα το οποίο βοηθάει τους νέους να εκπαιδευτούν από πολύ μικρή ηλικία άλλα και ταυτόχρονα ενημερώνει και εκπαιδεύει είναι το πρόγραμμα αγωγής υγείας .

<https://www.minedu.gov.gr/epimerous-programmata/3636-comenious-prosxoliki-kai-sxoliki-ekpaideysi>

Ανακτήθηκε στις 1-6-2020

<https://www.llp.gr/europaika-programmata/comenius-sxoliki-ekpaideysi.html>

Ανακτήθηκε στις 1-6-2020

Η αγωγή υγείας στα σχολεία αποτελεί μια κατεξοχήν διαθεματική δραστηριότητα αφού αγγίζει από μόνο του πολλά θέματα κυρίως επειδή συμβάλλει στην σύνδεση του σχολείου με την κοινωνική πραγματικότητα .Επίσης η αγωγή υγείας συμβάλλει και στην αναβάθμιση της σχολικής ζωής .Το σχολείο λοιπόν παίζει βασικό ρόλο στην υγεία των μαθητών .Κάποια από τα θέματα τα οποία αγγίζει η αγωγή υγείας σαν πρόγραμμα εκπαίδευση στα ελληνικά σχολεία είναι οι διαπροσωπικές σχέσεις –ψυχική υγεία, πρόληψη εξαρτισιογόνων ουσιών ,περιβάλλον και υγεία ,εθελοντισμός ,κυκλοφοριακή αγωγή-ατυχήματα, σεξουαλική αγωγή-δια φυλετικές σχέσεις .

Συμβάλλουν επίσης , στην εκπλήρωση των εκπαιδευτικών αλλά και κοινωνικών στόχων του σχολείου και στην διαμόρφωση πολιτών οι οποίοι γνωρίζουν πως να διεκδικούν βελτιωμένες συνθήκες ζωής .Τα προγράμματα αγωγής υγείας υποστηρίζουν συμμετοχικές και δημοκρατικές διαδικασίες ,προωθεί ενεργητική και βιωματική μάθηση και αναπτύσσει καινούριες διόδους μεταξύ σχολείου οικογένειας και κοινότητας .

Κύριος σκοπός της αγωγής υγείας είναι η προαγωγή ,η προάσπιση και η βελτίωση της ψυχικής και σωματικής υγείας και της κοινωνικής ευεξίας των μαθητών .Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από το πρόγραμμα είτε με την ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων τους και της κριτικής τους σκέψης είτε με την αναβάθμιση του φυσικού και κοινωνικού περιβάλλον τους .

Γενικοί στόχοι της αγωγής υγείας είναι να καταφέρει να βοηθήσει τους μαθητές μέσα απο την διαθεματική προσέγγιση που γίνεται έτσι ώστε να προασπίσει και να προάγει την ψυχική και σωματική υγεία αλλά και την κοινωνική ευεξία. Η πρόληψη του αποκλεισμού των νεαρών ατόμων από την κοινωνία και την αγορά εργασίας .Το πρόγραμμα έχει ως στόχο να διαμορφώσει άτομα με κριτική σκέψη και να αναπτύξει τις ικανότητες τους .Τέλος και εξίσου σημαντικό με τους υπόλοιπους στόχους του προγράμματος αυτού η αγωγή υγείας σκοπεύει στην μείωση της σχολικής αποτυχίας και της πρόωρης εγκατάλειψης της υποχρεωτικής εκπαίδευσης .

http://www.pi-schools.gr/download/programs/depps/29deppsaps_AgogiYgias.pdf

Ανακτήθηκε στις 2-6-2020

<http://www.moec.gov.cy/>

Ανακτήθηκε στις 2-6-2020

Η ευέλικτη ζώνη αποτελεί ένα καινοτόμο πρόγραμμα το οποίο καλύπτει δυο διδακτικές ώρες την εβδομάδα εντός της λειτουργίας του υποχρεωτικού ωρολόγιου προγράμματος .Σκοπός της ευέλικτης ζώνης είναι να δώσει στον εκπαιδευτικό τον κατάλληλο χρόνο που εκείνος χρειάζεται έτσι

ώστε να μελετήσει η τάξη του θέματα που θα προσελκύσει το ενδιαφέρον των μαθητών ακολουθώντας τρόπους που δεν είναι εύκολο να εφαρμοστούν με το συμβατικό πρόγραμμα .Με τις αρχές και τις πρακτικές λοιπόν τις ευέλικτης ζώνης αναβαθμίζεται η ο ρόλος των μαθητών στην μαθησιακή διαδικασία και την αυτονομία του εκπαιδευτικού και της σχολικής μονάδας ,συνδέοντας έτσι το σχολείο με την κοινωνία και την σχολική γνώση με την κοινωνική και φυσική πραγματικότητα .Όλα τα παραπάνω αποτελούν θεμέλια δημιουργίας προϋποθέσεων για γενικότερες αλλαγές στο σχολικό σύστημα ακριβώς επειδή λειτουργούν ανανεωτικά .

Η ευέλικτη ζώνη η οποία όπως και αναφέραμε πιο πάνω αποτελεί δίωρη τουλάχιστον διάρκεια από το εβδομαδιαίο πρόγραμμα επιδιώκει μέσα από την ελεύθερη θεματική της και την ενεργητική μεθοδολογία της να έχει τριπλό χαρακτήρα.

Πρώτο να αντισταθμίσει τις μονομέρειες του παραδοσιακού σχολείου με(διαθεματικές) προσεγγίσεις που ευνοούν την ολιστική θεώρηση των πραγμάτων και ενθαρρύνουν τον πειραματισμό ,την διαφοροποίηση ,την δημιουργικότητα ,την πρωτοβουλία και την φαντασία εκπαιδευτικών και μαθητών .(Ηλίας Γ.Ματσαγγούρας 1999, σλ.15)

Δεύτερο να εξασφαλίσει το χρονικό και μεθοδολογικό για τη μελέτη που ξεκινούν από τα προσωπικά ενδιαφέροντα και την επικαιρότητα η προκύπτουν ως άμεση αναγκαιότητα από την σύγχρονη πραγματικότητα ,αλλά δεν είναι ούτε σκόπιμο ,ούτε εφικτό να καταλάβουν στο αναλυτικό πρόγραμμα μια ανεξάρτητη θέση . (Ηλίας Γ.Ματσαγγούρας 1999, σλ.16)

Τρίτον και ίσως και κυριότερο να δημιουργήσει σιγά σιγά με τις αρχές και τις πρακτικές της μια ανανεωτική δύναμη ,που θα αλλάξει εσωτερικά όλους τούς τομείς της σχολικής ζωής.(Ηλίας Γ.Ματσαγγούρας 1999, σλ.16)

Με βάση λοιπόν από τις παραπάνω επιδιώξεις μπορούμε να πούμε ότι η ευέλικτη ζώνη αποτελεί μια φιλόδοξη παρέμβαση αλλαγής στο σχολικό σύστημα , η οποία θα πρέπει να διακατέχεται από εκπαιδευτική καινοτομία .Αναλυτικότερα ως εκπαιδευτική καινοτομία η ευέλικτη ζώνη ξεπερνά

στην κλίμακα των εκπαιδευτικών αλλαγών τους απλούς εκπαιδευτικούς εκσυγχρονισμούς οι οποίοι αναφέρονται σε επιμέρους τομείς του σχολικού συστήματος και αποβλέπει να αλλάξει βασικές συνιστώσες του όπως είναι ο συγκετρωτισμός, η ομοιομορφία, η ιεραρχικότητα και η αναπαραγωγικότητα του παραδοσιακού σχολείου .

Βασικά στοιχεία τα οποία χαρακτηρίζουν την ευέλικτη ζώνη και επιτελούν τον ανανεωτικό της ρόλο είναι η διαθεματική προσέγγιση όπου ενισχύει την γνώση με σκοπό να προφυλάξει έτσι το άτομο και την κοινωνία από τα προβλήματα της μονομέρειας, η χαλάρωση μεταξύ των γραμμών των διαχωριστικών μεταξύ των διδασκομένων μαθημάτων που αναδεικνύει τη διεπιστημονικότητα της γνώσης και καταργεί έτσι την αξιολογική διάκριση των μαθημάτων σε πρωτεύοντα και δευτερεύοντα, τα ενδιαφέροντα του παιδιού με την σύνδεση της σχολικής γνώσης και τις πραγματικές καταστάσεις ζωής, που ενεργοποιεί τα κίνητρα των μαθητών καθώς προσδίδει νόημα στην σχολική γνώση και ανοίγει διαύλους επικοινωνίας του σχολείου με την οικογένεια και την τοπική κοινωνία. Επιπρόσθετα η ενεργοποίηση της κριτικής σκέψης και της δημιουργικότητας των μαθητών που ουσιαστικοποιεί την μάθηση και συμβάλλει στην ανάπτυξη της αυτονομίας του παιδιού. Η ένταξη στην μαθητική ομάδα όλων των μαθητών ασχέτως από τις ακαδημαϊκές τους επιδόσεις, τις γνώσεις, το φύλο, το χρώμα, την ύλη και την κοινωνική και πολιτιστική προέλευση τους, για να αποφευχθούν έτσι φαινόμενα γκετοποίησης και να ετοιμαστούν από την άλλη να ζήσουν ως δημιουργικοί πολίτες σε σύνθετες κοινωνίες και ποικιλότητα προσφέροντας στην κοινωνία τις υπηρεσίες τους, η ανάπτυξη ικανοτήτων των μαθητών όπως είναι η χειροκατασκευές και η εξοικείωση τους με την τεχνολογία του σήμερα και την χρήση της. Τέλος ο εμπλουτισμός της σχολικής ζωής με συναίσθημα, με ρυθμό, φαντασία τα οποία για να γίνουν εφικτά θα πρέπει να υπάρχει ισόρροπη ανάπτυξη και η ανάπτυξη της γενικότερης παιδείας του μαθητή- νέου .

Με τους παραπάνω όρους το πρόγραμμα της ευέλικτης ζώνης αλλάζει σταδιακά το καθημερινό τοπίο του σχολείου και γίνεται πιο αυτόνομο, συλλογικό, δημιουργικό και χαρούμενο προς τον μαθητή ενεργοποιώντας έτσι την διαδικασία της μάθησης και η στήριξη ολόπλευρης της ανάπτυξης

του παιδιού και το πιο σημαντικό μέσα σε όλα αυτά και μέσα από το πρόγραμμα αυτό είναι ότι προετοιμάζονται καλύτερα οι μαθητές ως αυριανοί πολίτες της κοινωνίας της γνώσης, της τεχνολογίας και της πολυπολιτισμικότητας .Αξίζει να αναφερθεί ότι μέσα από το πρόγραμμα της ευέλικτης ζώνης δημιουργούνται για τους μαθητές με ιδιαίτερες εκπαιδευτικές ανάγκες ένα θετικό πλαίσιο στήριξης κάτι οποίο ενθαρρύνει την διαφοροποιημένη διδασκαλία ,την ατομική έκφραση και την αλληλοβοήθεια των μαθητών στην μαθησιακή διαδικασία τονίζοντας με αυτόν τον τρόπο πως ο καθένας έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση.

<http://www.pi-schools.gr/download/publications/epitheorisi/teyxos6/matsagouras.PDF>

Ανακτηθηκε στις 2-6-2020

Τα παραπάνω προγράμματα έχουν ενσωματωθεί στα σχολεία σήμερα το καθένα με τον δικό του σκοπό και έργο όλα όμως έχουν ένα κοινό στόχο να προωθήσουν την έννοια της πολιτειότητας και του ενεργού πολίτη .Σκοπός του σχολείου ανέκαθεν ήταν να εκπαιδεύσει τον νέο να του δώσει τις κατάλληλες γνώσεις και εφόδια έτσι ώστε να μπορέσει να ανταπεξέλθει στην κοινωνία που θα βγει μετέπειτα ,καταλαβαίνουμε λοιπόν πως το σχολείο και η ενσωμάτωση αυτών των προγραμμάτων στα σχολεία είναι ένα και το αυτό .Το κάθε ένα ξεχωριστά μέσα από τις δράσεις και τα θέματα τα οποία συζητιούνται εντός και εκτός της τάξης ενημερώνει ,εκπαιδεύει και μαθαίνει στους σημερινούς-αυριανούς πολίτες πως να είναι ενεργοί και να προσφέρουν στην κοινωνία ο καθένας με τον δικό του τρόπο όπως μάθανε μέσα από αυτά τα επιμορφωτικά προγράμματα . ανάπτυξη και τη χρήση των νέων τεχνολογιών.

1.4 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Από τα μέσα της δεκαετίας του 90 έχει δοθεί μεγάλη έμφαση στην εκπαίδευση για μια δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη σε μια παιδεία για την δημοκρατία από την πλευρά του συμβουλίου της Ευρώπης σύμφωνα με τις υπαγορεύσεις της ευρωπαϊκής πολιτικής . Ταυτόχρονα προωθήθηκε μια στρατηγική αξιοποίησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών δεδομένων και

συνθηκών στην κατεύθυνση της πληρέστερης δυνατής συμμετοχής των νέων στα δημόσια πράγματα μέσω της ιδιότητας του ενεργού πολίτη. Παρόλα αυτά αν και υπάρχει ανάγκη για ένα ενεργό, ενημερωμένο και υπεύθυνο πολίτη και ότι ο ρόλος της εκπαίδευσης στη διαδικασία είναι ιδιαίτερα σημαντικός σύμφωνα με τα σύγχρονα δεδομένα προκύπτει ότι υπάρχει ένα τεράστιο κενό γύρω από την ανάγκη για δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη και αυτού που γίνεται όντως στην πράξη . Τα τελευταία χρόνια αξίζει να τονίσουμε πως έχει ενισχυθεί ο προβληματισμός γύρω από την ερμηνεία της ιδιότητας του ενεργού πολίτη , την συσχέτιση του με τον αποτελεσματικό πολίτη , τον πολίτη που διακατέχει δημοκρατικές αρχές και πεποιθήσεις ,αλλά και με τον τρόπο παιδαγωγικής προσέγγισης ,εκπαιδευτικής υλοποίησης του συγκεκριμένου στόχου. Ταυτόχρονα προβληματίζει ο ρόλος του εκπαιδευτικού κυρίως θα μπορούσαμε να πούμε της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ως χώρου ανάπτυξης και προώθησης δημοκρατικής κουλτούρας. Τέλος έχουμε τον προβληματισμό από την άλλη του κυρίαρχου μέχρι πριν από κάποια χρόνια παραδείγματος κοινωνικής και πολιτικής εκπαίδευσης σε σχέση με το επιθυμητό μοντέλο ιδιότητας του πολίτη. Βάση λοιπόν αυτού του μοντέλου έχουμε τον πολίτη που δεν είναι απλά ενημερωμένος και πληροφορημένος αλλά και ενεργός , που μπορεί να αναλάβει ένα υπεύθυνο ρόλο μέσα στην κοινωνία ,να συμβάλλει στην ζωή της κοινότητας του ,να πάρει πρωτοβουλίες σε κοινωνικό και τοπικό πλαίσιο αλλά και στο επίπεδο της χώρας του και του ευρύτερου κόσμου. Αμφισβητούνται παραδοσιακά σχήματα πολιτικής εκπαίδευσης τα οποία επικεντρώνονται στην μετάδοση και την μεταφορά μιας ακαδημαϊκής γνώσης το οποίο προέρχεται από ένα τμήμα του γνωστικού πεδίου και χρησιμοποιούν τυπικές μορφές διδασκαλίας και μαθησης.Αξίζει επίσης να πούμε πως αν και οι μαθητές και οι σπουδαστές εμπλέκονται αρκετά σε δραστηριότητες και πρακτικές εθελοντικής φύσης εντός εκπαιδευτικού και κοινοτικού πλαισίου παραμένουν αδιάφοροι απέναντι σε παραδοσιακού τύπου ενεργοποίησης ,δραστηριοποίησης και κινητοποίησης δείχνουν μάλιστα ένα είδος πολιτικής και κοινωνικής απάθειας . Η λύση που πολλές φορές είναι και η απάντηση είναι η

πολιτική ,κοινωνική και εκπαιδευτική ανανέωση σε συνδυασμό με μια ουσιαστικότερη εκπαίδευση για δημοκρατική συμμετοχή με συγκεκριμένες αναφορές και πρακτικές .

Ενδιαφέρον θέμα αποτελεί στο πως βλέπουν οι εκπαιδευτικοί την ιδιότητα του πολίτη ειδικότερα στο πλαίσιο διδασκαλίας των λεγόμενων κοινωνικών μαθημάτων. Έχει αποδειχθεί μάλιστα ότι η στάση των εκπαιδευτικών απέναντι στην εκπαίδευση στην ιδιότητα του πολίτη καθώς και η εμπιστοσύνη που έχουν οι ίδιοι στις δυνάμεις τους όσον αφορά αυτή την διδασκαλία συνδέεται περισσότερο με τις απόψεις που έχουν οι ίδιοι για τους εαυτούς τους και το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο με τις πολιτικές , κοινωνικές και ιδεολογικές αντιλήψεις και θέσεις παρά με τις καθαυτού γνώσεις που κατέχουν ως τμήμα επιστημονικού κλάδου. Ο ρόλος των εκπαιδευτικών στην προώθηση της δημοκρατικής γνώσης μέσω ενεργητικών ,συμμετοχικών προσεγγίσεων παίζουν σημαντικό ρόλο.

Ο εκπαιδευτικός λοιπόν είναι αυτός ο οποίος γνωρίζει βασικές έννοιες προβαίνει σε υποθέσεις εμπλέκεται και αναπτύσσει προβληματισμούς που προκύπτουν από τον συγκεκριμένο χώρο.Είναι εκείνος ο οποίος είναι σε θέση να αξιολογεί τις πηγές της γνώσης ,της διδασκαλίας και τα υλικά του αναλυτικού προγράμματος ,την ακρίβεια και την χρησιμότητα τούς στην παρουσίαση και αναπαράσταση συγκεκριμένων ιδεών και εννοιών είναι αυτός ο οποίος χρησιμοποιεί διάφορες απόψεις θεωρίες ,τρόπους γνώσης και αναζήτησης διαφόρων μεθόδων διδασκαλίας εννοιών και ειδικών διδακτικών αντικειμένων ,αυτός ο οποίος εμπλέκει τούς μαθητές σε διαδικασίες ανάλυσης, επεξεργασίας, αμφισβήτησης της γνώσης σύμφωνα με την διαδικασία αναζήτησης και τα επιστημονικά και διδακτικά δεδομένα ενός επιστημονικού κλάδου. Πρόκειται για τον άνθρωπο όπου επεξεργάζεται και αναλύει διάφορες κατανοήσεις στον χώρο του κλάδου που αποτελούν εμπόδιο στην γνώση , που χρησιμοποιεί μια ποικιλία ερμηνειών και επεξεργάζεται πολλαπλούς τρόπους προσλήψεων εννοιών οι οποίες βοηθούν τους μαθητές να αναπτύξουν ένα τρόπο σκέψης και κατανόησης . Στο επίπεδο των σχολικών τάξεων ο εκπαιδευτικός μέσα από δημοκρατικές διαφωνίες με του μαθητές μπορούν να καταλήξουν σε χρήσιμες και επιμορφωτικού

χαρακτήρα δυνατότητες αλλά και ευκαιρίες για οικοδόμηση της κοινότητας και για μια εκ νέου οικοδόμηση και επεξεργασία κατασκευής της ιδιότητας του πολίτη μέσα από πολιτικές διεργασίες και πρακτικές .Η εμπλοκή δηλαδή σε μια διαλογικού χαρακτήρα λήψη αποφάσεων μέσω της επεξεργασίας των ανθρώπινων διαφορών της ανάλυση και της επίλυσης των αντιπαραθέσεων και συγκρούσεων έχει χαρακτηριστεί ως οικοδόμηση μιας κριτικής ιδιότητας του πολίτη. Σημαντικό ρόλο λοιπόν καταλαβαίνουμε ότι έχει εδώ πέρα ο διάλογος διότι όταν είναι επικοινωνητικός ,αναλυτικός τρόπος συζήτησης στο εκπαιδευτικό περιβάλλον εντός του σχολείου μεταξύ των εκπαιδευτικών και των μαθητών αναπτύσσεται η κριτική σκέψη, δημιουργούνται φιλοσοφίες, απόψεις γύρω από την ζωή τα πιστεύω αφού για κάποιους μπορεί να αλλάξουν ενώ για άλλους να μείνουν ίδια δίνοντας τους έτσι στοιχεία τα οποία θα τους βοηθήσουν άρτιο στην κοινωνία ως ενεργούς πολίτες .

Ενεργός Πολίτης και Εκπαίδευση Εκδόσεις Παπαζήση, Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στο πλαίσιο της κοινωνικής και πολιτικής εκπαίδευσης. Επαγγελματισμός ,αυτοανάπτυξη και διδακτικές στρατηγικές ,Δέσποινα Καρακατσάνη σελ.151

1.5 ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

Οι νέες τεχνολογίες μέσα από την συνάρθρωση της οργανωτικής λογικής και της τεχνοκρατικής πρακτικής συνδράμουν καθοριστικά στην διαμόρφωση των κοινωνικών δομών αφού η ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών αποτελεί βασικό σημείο αναφορά στις νεωτερικές κοινωνίες της γνώσης του εικοστού πρώτου αιώνα. Πρώτη η παγκοσμιοποιημένη οικονομία επιχείρησε και κατάφερε να ενσωματώσει τις νέες τεχνολογίες καθώς επίσης και να αναπτύξει ένα τεχνοκρατικό λόγο, αυτόν της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας, τέτοιον που να την αναπαράγει. Οι νέες τεχνολογίες λοιπόν παίζουν σημαντικό ρόλο καθώς έχουν ελαχιστοποιήσει τα όρια και τα σύνορα των κρατών με το σχηματισμό δικτύων και τη σύνδεση των ανθρώπων σε όποιο σημείο του πλανήτη και αν βρίσκονται ανά πάσα ώρα και στιγμή. Η μορφοποιητική ικανότητα των νέων τεχνολογιών να

παράγουν κώδικα δράσης επιτρέπει να αποτελούν σημαντικούς παράγοντες διάχυσης στις σύγχρονες κοινωνίες, ενός τεχνοκρατικού τρόπου σκέψης και δράσης, οι λόγοι και οι ιδεότυποι της γνώσης αποκτούν νέα σύνορα αλλά και διαστάσεις υπερεθνικές αφού μέσα από δίκτυα και ροές η πληροφορία αξιοποιείται ποικιλότροπα και η διασύνδεση επιταχύνει τις εκροές. Έτσι η κατανάλωση, το παιχνίδι, η μάθηση και η πολιτική ακόμη αλλά και οι διαπροσωπικές σχέσεις διαμεσολαβούνται από τη χρήση ή και την επιθυμία του ψηφιακού εργαλείου γνωστού ως ηλεκτρονικού υπολογιστή. Η εσωτερική φύση της τεχνολογίας αποτελεί κοινωνική κατασκευή μιας κοινωνίας που λειτουργεί μεν τοπικά αλλά ο λόγος της είναι παγκοσμιοποιημένος. Καταλαβαίνουμε λοιπόν ότι η εισαγωγή και η χρήση του ψηφιακού εργαλείου στο σχολείο δεν μπορεί παρά να σημαίνει ταυτόχρονα και την υιοθέτηση αυτής της εσωτερικής φύσης από την εκπαιδευτική διαδικασία.

Ενεργός Πολίτης και Εκπαίδευση Εκδόσεις Παπαζήση , Προς μια προσέγγιση του λόγου των Νέων Τεχνολογιών και η σημασία τους ως εργαλείο εκπαίδευσης , Καμαριανός Ιωάννης ,σελ.276

Η γονιμοποίηση της ανθρώπινης γνώσης με τις δυνατότητες που προσφέρει η ψηφιακή μηχανή είτε στον χρήστη είτε στον δάσκαλο η επιστήμονα ερευνητή είναι ανατρεπτική. Η γνώση έτσι παύει να έχει την αρχέτυπη σημασία και αξία. Γνώση θεωρείται κάθε είδους πληροφορία η οποία διαδίδεται με μεγάλη ταχύτητα και αξιοποιείται ανάλογα μέσα από δίκτυα τα οποία δεν έχουν όρια και σύνορα αλλά μετατρέπονται σε παγκόσμια δίκτυα της πληροφορίας και της γνώσης. Η ταχύτητα της μηχανής έτσι καθιστά την γνώση σχετική αφού η ίδια η παραγωγή της γνώσης σημαίνει και το ξεπέρασμα της .

Ενεργός Πολίτης και Εκπαίδευση Εκδόσεις Παπαζήση , Προς μια προσέγγιση του λόγου των Νέων Τεχνολογιών και η σημασία τους ως εργαλείο εκπαίδευσης , Καμαριανός Ιωάννης ,σελ.279

Ο ρόλος των νέων τεχνολογιών είναι σημαντικός όπως αναδύεται από τις επίσημες εκθέσεις των παγκόσμιων οργανισμών (ΟΟΣΑ, UNESCO, World Bank κα) αφού υποστηρίζουν ότι μέσω των

ψηφιακών εργαλείων αναδύονται νέες δεξιότητες και ικανότητες οι οποίες ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις των κοινωνιών καθώς και της αγοράς εργασίας συνδέοντας αυτές με τη διάβιου μάθηση και τη διαρκή πληροφόρηση και γνώση .

E. Castells (2004),The Network Society- A Cross- Cultural Perspective, pp. 8

Η κατασκευή νέων ιδεοτύπων μέσω των νέων τεχνολογιών ενισχύουν ικανότητες και δεξιότητες που συνδέονται με την παγκοσμιοποιημένη κοινωνία των πολιτών και επιδρούν σημαντικά στην εκπαίδευση των κρατών καθώς και στη διαμόρφωση νέου εκπαιδευτικού παραδείγματος το οποίο στηρίζεται κατά βάση στην τεχνολογία και τη διαρκή μάθηση και εκπαίδευση. Ως εκ τούτου οι νέες τεχνολογίες έχουν εισχωρήσει στα αναλυτικά εκπαιδευτικά προγράμματα προσδίδοντας σε αυτά νέα διάσταση η οποία επηρεάζει το ρόλο αλλά και την ταυτότητα της σχολικής μονάδας ,τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των μαθητών. Έτσι η προσφορά της τεχνολογίας στην εκπαιδευτική διαδικασία και μέσω αυτής στην κοινωνία είναι ανεκτίμητη. Οι σημερινοί μαθητές αυριανοί πολίτες που εισέρχονται στις σχολικές τάξεις στην σημερινή εποχή έχουν γαλουχηθεί σε ένα πολύπλοκο και πολυσήμαντο σύστημα πληροφοριακών και τεχνολογικών δομών. Οι δομές λοιπόν αυτές πέρα από τον φαινομενικά ψυχαγωγικό τους χαρακτήρα διατηρούν πολύπλοκους συμβολισμούς και πολύ σημαντικά μηνύματα τα οποία οι μαθητές σήμερα καλούνται να κατανοήσουν. Μέσα λοιπόν από την πολυπλοκότητα τα παιδιά σήμερα αναζητούν την σταθερότητα της ερμηνείας του τεχνοπαιδαγωγικού κώδικα για να ερμηνεύσουν τα κανονιστικά πλαίσια και να κατασκευάσουν η και να διαμορφώσουν τη δική τους ταυτότητα. Οι σημερινοί μαθητές λοιπόν θα πρέπει αν όχι όπως είπαμε να υιοθετήσουν την ψηφιακή κουλτούρα να την κατανοήσουν.

Η έννοια της πληροφόρησης «...είναι το τεχνολογικό παράδειγμα το οποίο αποτελεί την υλική βάση των κοινωνιών στις απαρχές του εικοστού πρώτου αιώνα. » (Castells ,2004)

Άρα στίς κοινωνίες της γνώσης σύμφωνα με την UNESCO(2005) όπου η γνώση και η πληροφορία κατέχουν σημαντικό ρόλο δεν θα πρέπει κανείς να παραμένει αποκλεισμένος απ' αυτήν «...ενσωματώνοντας όλα τα μέλη και ενισχύοντας νέες μορφές αλληλεγγύης που σχετίζονται με τις τωρινές αλλά και μελλοντικές γενιές».

UNESCO World Report (2005), Towards Knowledge Societies, UNESCO Publishing, pp.18

Στα εκπαιδευτικά συστήματα οι νέες τεχνολογίες έχουν συνδεθεί με έννοιες όπως είναι η καινοτομία , διαχείριση πληροφοριών και η δημιουργία νέων προϊόντων τα οποία προέρχονται από την χρήση της τεχνολογίας και αλλαγή της μορφής της εκπαίδευσης από την προσχολική έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση εφόσον τα προϊόντα της έρευνας συνδέονται με αυτή αλλάζοντας το χαρακτήρα αλλά και τον τρόπο λειτουργίας ακόμη και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης καθώς τα προϊόντα αυτά αποτελούν τη βάση για την δημιουργία των λεγόμενων start ups επιχειρήσεων.

Η γοητεία της ψηφιακής μηχανής λοιπόν είναι αναντίρρητη αφού οι νέες τεχνολογίες αποτελούν το μέσο εκείνο για να φτάσει η γνώση – πληροφορία σε όλο τον πλανήτη καθώς στηρίζεται στην αρχή της ισότητας , της ίσης πληροφόρησης και του δικαιώματος όλων στην εκπαίδευση και την ανταλλαγή γνώσεων αλλά και εμπειριών. Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από συγκεκριμένα δίκτυα αλλά και την ανάπτυξη ικανοτήτων και δεξιοτήτων ,στάσεων και αντιλήψεων που οφείλουν όλοι οι μαθητές να έχουν προκειμένου να ανταποκριθούν αργότερα στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας η οποία διαρκώς μεταβάλλεται και τροποποιείται λόγω μιας νέας εκπαιδευτικής τεχνο-κουλτούρας . Επομένως οι νέες τεχνολογίες αλλάζουν το εκπαιδευτικό παράδειγμα και τροποποιούν τις μέχρι τώρα αντιλήψεις για το εκπαιδευτικό σύστημα ,τις γνώσεις και τις ικανότητες ενώ μετασχηματίζουν τη σχολική μονάδα σε οργανισμό μάθησης και τούς εκπαιδευτικούς σε διά βίου μαθητές. Ακόμη περισσότερο σημαντική και ζωτική για την καθημερινότητα του ενεργού πολίτη αποδεικνύεται η

ανάλυση της ποιότητας και της λειτουργίας της συγκεκριμένης ρυθμιστικής δυνατότητας των νέων τεχνολογιών. Η εννοιολόγηση του ενεργού πολίτη λοιπόν ως του πολίτη εκείνου που συμμετέχει στην καθημερινή ζωή και της ενεργοποίησης ως διαδικασία συμμετοχής και δράσης προς την κατεύθυνση της κοινωνίας των πολιτών δεν μπορεί παρά να λαμβάνει υπόψη της τον ρόλο αλλά και την λειτουργία των νέων τεχνολογιών. Συγκεκριμένα η κατανόηση της φύσης της ψηφιακής μηχανής μας δίνει να καταλάβουμε πως το οικονομικό ,εκπαιδευτικό,κοινωνικό ,πολιτικό αυτό εργαλείο καθοδηγεί τα μαθητές-πολίτες στην δυνατότητα κατασκευής της ταυτότητας και της οργανωτικής δομής .Έτσι η μηχανή με αυτόν τον τρόπο συνεισφέρει στην διαδικασία αφομοίωσης από το νεωτερικό κράτος των υποκειμενικών τεχνικών εξατομίκευσης .Όμως η εισαγωγή της ψηφιακής μηχανής στην πόλη απαξιώνει τα προηγούμενα εξουσιαστικά πλαίσια αλλά και δημιουργεί νέα .Καταλαβαίνουμε λοιπόν πως η ποιότητα και ο βαθμός του ενεργού πολίτη πρέπει πρώτα να προσδιοριστεί από την σχέση του με το υποκείμενο σχετικά με την εξουσία αλλά και πως δεν είναι δυνατόν να υπάρχει ενεργός πολίτης εφόσον η εξουσία δομείται στην βάση του τεχνοκρατικού ορθολογισμού της μηχανής.

Ενεργός Πολίτης και Εκπαίδευση Εκδόσεις Παπαζήση , Δυνατότητες και προοπτικές της ιδιότητας του πολίτη στην ψηφιακή κοινωνία των πολιτών , Καμαριανός Ιωάννης ,σελ.285

2 ΜΥΝ ΚΑΙ ΟΗΕ

2.1 ΟΗΕ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η ονομασία ΟΗΕ επινοήθηκε για πρώτη φορά από τον Αμερικανό πρόεδρο των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής Φραγκλίνο Ρούσβελτ και χρησιμοποιήθηκε στη διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών όταν 26 κράτη αποφάσισαν το 1942 , τη συνέχιση του αγώνα εναντίον των δυνάμεων του Άξονα(Γερμανία,Ιταλία,Ιαπωνία). Τα διάφορα κράτη δημιούργησαν διεθνείς οργανισμούς όπως τηλεπικοινωνιών και την Παγκόσμια Ταχυδρομική Ένωση (1874) οι οποίες αποτέλεσαν εξειδικευμένες οργανώσεις των Ηνωμένων Εθνών.

Το 1899 πραγματοποιείται στη Χάγη η πρώτη συνδιάσκεψη για την Ειρήνη η οποία είχε στόχο την επεξεργασία τρόπων για την ειρηνική επίλυση κρίσεων σε παγκόσμιο επίπεδο. Εν συνέχεια δημιουργήθηκε το διαιτητικό δικαστήριο το 1902 το οποίο λειτουργεί έως και σήμερα. Πρόδρομος του ΟΗΕ ήταν η Κοινωνία των Εθνών η οποία δημιουργήθηκε με τη συνθήκη των Βερσαλλιών το 1919 με στόχο την προώθηση της διεθνούς συνεργασίας ,την επίτευξη της ειρήνης και της ασφάλειας των λαών μετά το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου. Η κοινωνία των Εθνών διακόπτει τη λειτουργία της με το ξέσπασμα του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου και την αποτυχία να παρεμποδίσει το Χίτλερ και τον πόλεμο αυτό καθώς επίσης και να διασφαλίσει την ειρήνη στην τότε ανοργάνωτη Ευρώπη .

Το 1945 υπογράφεται ο χάρτης των Ηνωμένων Εθνών μετά από διαβουλεύσεις των κρατών, Κίνας, Σοβιετικής Ένωσης , Η.Π.Α, Ηνωμένου Βασιλείου που πραγματοποιήθηκε στον Άγιο Φραγκίσκο. Τα μέλη υπέγραψαν τη συγκεκριμένη συμφωνία ενώ η Πολωνία εισήλθε αργότερα στον Οργανισμό ως το 51ο μέλος της .

Δημιουργήθηκε έτσι ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών του οποίου η ίδρυση αποτελεί παγκοσμία ημέρα εορτασμών στις 24 Οκτωβρίου .

Ο χάρτης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών όπως διαμορφώθηκε και αναρτήθηκε στην σελίδα του καταγράφει σημαντικές ημερομηνίες αναφορικά με δράσεις και συμφωνίες οι οποίες προωθούν την παγκόσμια ειρήνη και ασφάλεια όπως :

Στις 21 Ιουνίου 1941 υπογράφεται στο Λονδίνο διασυμμαχική διακήρυξη που αποτέλεσε το πρώτο βήμα για την δημιουργία αργότερα του ΟΗΕ.

Στις 14 Αυγούστου 1941, ο πρόεδρος των ΗΠΑ Φραγκλίνος Ρούσβελτ και ο Ουίνστον Τσώρτσιλ, πρωθυπουργός της Αγγλίας ,στη μέση του Ατλαντικού Ωκεανού υπογράφουν σύνολο αρχών για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια γνωστό ως Χάρτης του Ατλαντικού καθώς υπογράφηκε στο πλοίο «Πρίγκιπας της Ουαλίας».

Την 1η Ιανουαρίου 1942 εκπρόσωποι από 26 κράτη εν μέσω πολεμικών συγκρούσεων, συναντιόνται στην πρωτεύουσα των Ηνωμένων Πολιτειών Ουάσιγκτον προκειμένου να επικυρώσουν το Χάρτη του Ατλαντικού, γνωστό ως Διακήρυξη για Τα Ηνωμένα Έθνη, ενώ για πρώτη φορά χρησιμοποιείται από τον πρόεδρο των ΗΠΑ, ο όρος Ηνωμένα Έθνη.

Στις 21 Σεπτεμβρίου 1944-7 Οκτωβρίου 1944 υπογράφεται στο Νταμπάρτον Όουκς της Ουάσιγκτον, προσχέδιο με τους βασικούς στόχους και τη δομή του Νέου Οργανισμού.

Στις 25 Απριλίου του 1945 δημιουργείται ο χάρτης των Ηνωμένων Εθνών με 111 άρθρα ,στον Άγιο Φραγκίσκο .Στις 24 Οκτωβρίου 1945 λίγο μετά την λήξη του Β Παγκοσμίου Πολέμου υπογράφεται ο χάρτης από τα πέντε μόνιμα μέλη και επικυρώνεται στη συνέχεια και από άλλα κράτη- μέλη.

Στις 10 Ιανουαρίου 1946 πραγματοποιείται η πρώτη συνέλευση του οργανισμού στο Ουέστμινστερ του Λονδίνου ενώ στις 17 Ιανουαρίου συνεδριάζει για πρώτη φορά το Συμβούλιο Ασφαλείας υιοθετώντας τους κανόνες λειτουργίας του. Στις 26 Ιανουαρίου 1946, υιοθετείται το πρώτο ψήφισμα για ειρηνευτικές χρήσεις της ατομικής ενέργειας και εξάλειψη όπλων μαζικής καταστροφής.

Στις 1 Φεβρουαρίου 1946 διορίζεται γενικός γραμματέας ο Νορβηγός Τρυγκβέ Λη ενώ ο θεμέλιος λίθος της έδρας του Οργανισμού ο οποίος βρίσκεται στη Νέα Υόρκη των ΗΠΑ τοποθετήθηκε στις 24 Οκτωβρίου 1949. Αξίζει να αναφερθεί η δημιουργία της ειρηνευτικής στρατιωτικής δύναμης του ΟΗΕ η οποία έχει σκοπό κυρίως την επίβλεψη και ειρηνευτική διευθέτηση των διαφορών μεταξύ διαφόρων λαών το Μάϊο του 1948 ενώ στις 10 Δεκεμβρίου 1948 η γενική συνέλευση υιοθετεί την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Το 1954 η Ύπατη Αρμοστέα του ΟΗΕ κερδίζει το πρώτο από τα δύο Νόμπελ Ειρήνης για το έργο της σχετικά με Ευρωπαίους Πρόσφυγες. Το 1960, πρόσφατα ανεξαρτητοποιημένα κράτη της Αφρικής εισχωρούν στον Οργανισμό. Πρόκειται για την μεγαλύτερη αύξηση μελών μέσα σε ένα χρόνο. Στις 7 Νοεμβρίου 1956 δημιουργείται η πρώτη ειρηνευτική δύναμη γνωστή και ως UNEF.

Στις 7 Αυγούστου 1963 υιοθετεί εμπάργκο όπλων για τη νότιο Αφρική ενώ για την ελληνική ιστορία στις 4 Μαρτίου 1964 , εγκρίνεται η αποστολή ειρηνευτικής δύναμης στην Κύπρο η οποία μετά την Τουρκική Εισβολή το 1974 παραμένει στη λεγόμενη πράσινη γραμμή ανάμεσα στα δύο κράτη που διαμορφώθηκαν από αυτή.

Το 1972, στη συνδιάσκεψη της Στοκχόλμης συζητείται το θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος όπου δημιουργείται πρόγραμμα του ΟΗΕ για το Περιβάλλον (UNEP) με έδρα το Ναϊρόμπι της Κένυας. Στις 13 Νοεμβρίου 1974 αναγνωρίζεται η οργάνωση για την απελευθέρωση των Παλαιστίνιων (PLO) η οποία θα έχει και μόνιμο αντιπρόσωπο στον Οργανισμό. Μεταξύ Ιουνίου-Ιουλίου του 1975 πραγματοποιείται στο Μεξικό η παγκόσμια Συνδιάσκεψη για τις γυναίκες ενώ το συγκεκριμένο έτος ψηφίστηκε ως έτος των γυναικών.

Το Μάιο –Ιούνιο του 1978 συγκαλείτε για πρώτη φορά ειδική συνδιάσκεψη για το θέμα του αφοπλισμού καθώς έχει προηγηθεί ένα χρόνο πριν υποχρεωτικό εμπάργκο όπλων στη Νότια Αφρική. Στις 18 Δεκεμβρίου 1979 εγκρίνεται η σύμβαση για την εξάλειψη κάθε μορφής διακρίσεων κατά των γυναικών και το 1980 ανακοινώνεται από τον WHO(Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας), η παγκόσμια εξάλειψη της νόσου της ευλογιάς .Στις 5 Νοεμβρίου 1981 υιοθετεί τη διακήρυξη για την εξάλειψη κάθε μορφής μισαλλοδοξίας και θρησκευτικού φανατισμού και διακρίσεων με βάση τη θρησκεία και την Πίστη, ενώ το 1982(10-12-82) υπογράφεται η σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας από 117 κράτη και δύο φορείς (η μεγαλύτερη συγκέντρωση υπογραφών στην ιστορία του οργανισμού).

Το Σεπτέμβριο του 1987 με τις προσπάθειες του ΟΗΕ υπογράφεται το πρωτόκολλο του Μόντρεαλ , σχετικά με την τρύπα του Όζοντος ενώ αναφορικά με την εκπαίδευση και το μαθητικό πληθυσμό που μας αφορά υπογράφεται στις 2 Σεπτεμβρίου 1990 η Διακήρυξη για τα δικαιώματα του παιδιού η οποία και τέθηκε σε ισχύ. Τον ίδιο μήνα η Unisef προχωρά σε παγκόσμια διάσκεψη κορυφής για να τεθεί σε εφαρμογή σχέδιο δράσης για τα παιδιά. Τον Ιούνιο του 1992 πραγματοποιείται παγκόσμια συνδιάσκεψη για το Περιβάλλον και τη Γή γνωστό και ως Σύνοδος της Γής όπου τέθηκαν

οι όροι και οι αρχές για την Προστασία του περιβάλλοντος ,τη δημιουργία της ατζέντας 21 για την αειφόρο ανάπτυξη γνωστό και ως 5 Πρόγραμμα Δράσης ενώ το 1993 πραγματοποιείται παγκόσμια Διάσκεψη του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα Δικαιώματα η οποία συμπίπτει με τον εορτασμό του Διεθνούς έτους Αυτόχθονων λαών. Το 1995 πραγματοποιείται παγκόσμια συνδιάσκεψη για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Το Σεπτέμβριο του 1995 συζητείται η βελτίωση της θέσης των γυναικών ενώ τον Οκτώβριο της ίδιας χρονιάς πραγματοποιείται εορτασμός στην έδρα του Οργανισμού για τα 50 χρόνια της ίδρυσης του.

Το 1996 ορίζεται έβδομος γραμματέας του ΟΗΕ ο Κόφι Ανάν που παρέμεινε στη θέση αυτή έως και το 2001 . Στις 25-27 Ιουνίου 2001 τα μέλη θεσπίζουν τη διακήρυξη δέσμευσης για τον ιό HIV/AIDS .

Το 2001 (12-12) απονέμεται το Νόμπελ ειρήνης στον Κόφι Ανάν και τον Οργανισμό για τις προσπάθειες υπέρ ενός καλύτερου οργανωμένου και ειρηνικού κόσμου. Την πρώτη Ιουνίου 2002 ιδρύεται το πρώτο Διεθνές ποινικό δικαστήριο για την εξάλειψη της ατιμωρησίας ενώ στο Γιοχάνεσμπουργκ την ίδια χρονιά πραγματοποιείται συνδιάσκεψη για το περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη. Το 2003 τοποθετείται στον κήπο του κτηρίου της έδρας του Οργανισμού μνημείο υπέρ των πεσόντων υπαλλήλων του οργανισμού που αγωνίστηκαν για την ειρήνη .

Στις 21 Ιουνίου 2011 διορίζεται γραμματέας ο Μπάν Κι-Μούν για δεύτερη φορά. Το 2011 ο οργανισμός ανακοινώνει ότι ο πληθυσμός της γής έφθασε τα επτά δισεκατομμύρια. Κάνοντας αυτή την ιστορική αναδρομή στη δημιουργία και την πορεία του ΟΗΕ κατά τη διάρκεια των ετών διαπιστώνεται τόσο η πληθυκότητα των μελών του, όσο και οι πράξεις και οι αποφάσεις που έχει πάρει ως τώρα αλλά και οι δράσεις του συμβάλλουν στη διατήρηση της ειρήνης και της ασφάλειας, στην διαμόρφωση καλύτερης ποιότητας ζωής των κατοίκων της γής και στη λήψη μέτρων για κάθε είδους διακρίσεις ως προς το φύλο, τη θρησκεία, τη διαφορετικότητα, την υγεία το περιβάλλον, την εκπαίδευση κα.

Διαφαίνεται η οικουμενικότητα του χαρακτήρα των αποφάσεων και των κείμενων αυτών καθώς και η προσπάθεια σε ένα παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον πολυπολιτισμικό να επικρατήσει ειρηνική και χωρίς διακρίσεις συνύπαρξη ενισχύοντας το ουμανιστικό πρότυπο του παγκόσμιου πολίτη.

2.2 MUN

Το Μοντέλο Ηνωμένων Εθνών, MUN, όπως είναι γνωστό από τα αρχικά του διεθνούς όρου (Model United Nations) αποτελεί μια πλατφόρμα εκπαιδευτικής προσομοίωσης της διεθνούς διπλωματίας. Δημιουργήθηκε το 1920 πριν τη δημιουργία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Υπήρχε τότε η Κοινωνία των Εθνών) καθώς οι μαθητές προχώρησαν σε προσομοίωση προγραμμάτων Model league of Nations. , του οποίου διάδοχος ήταν ο Ο.Η.Ε. Στο συγκεκριμένο πρόγραμμα μπορούν να συμμετέχουν μαθητές ,εκπαιδευτικοί ,σχολικοί σύμβουλοι χωρίς προηγούμενη εμπειρία. Κύριος στόχος αυτής της εκπαιδευτικής πρακτικής είναι η ευαισθητοποίηση των μαθητών κυρίως σε θέματα που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα και την παγκόσμια ειρήνη αλλά και η κατανόηση παγκόσμιων προκλήσεων με τρόπο που να ξεπερνά τα όρια των συνόρων, των εθνικοτήτων και των διαφορετικών πολιτισμών. Ένας μαθητής ορίζεται εκπρόσωπος και συμμετέχει σε διασκέψεις για θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος, χωρίς προηγούμενες γνώσεις στη διπλωματία ή την πολιτική αλλά με διάθεση προσφοράς, μάθησης και συνεργασίας για την καλύτερευση της ζωής γενικότερα. Ο εκπρόσωπος του model United Nations συμμετέχει σε διασκέψεις σε τοπικό εθνικό ή υπερεθνικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό προσομοιώνονται όργανα των Ηνωμένων Εθνών, όπως είναι η Γενική συνέλευση και οι διάφορες επιτροπές, το Συμβούλιο Ασφαλείας και το Συμβούλιο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

http://www.hmuno.org/amun/docs/A19_Info_GR.pdf%20

Ανακτήθηκε στις 13-4-2020

Ο θεσμός γνώρισε άνθιση μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και από την αρχή ο ΟΗΕ ενθάρρυνε τη διοργάνωση τέτοιου είδους συνεδρίων. Επίσης η καθιέρωση των MUN εντοπίζεται

στις αρχές της δεκαετίας του 1970. Στις δεκαετίες που ακολούθησαν, λόγω των ριζικών αλλαγών στη δομή των κοινωνιών αλλά και χάρη στην αναγνώριση της εκπαιδευτικής αξίας τέτοιων διοργανώσεων από Πανεπιστήμια και εκπαιδευτικούς φορείς, η προσομοίωση των Ηνωμένων Εθνών αποκτά τεράστια απήχηση ιδιαίτερα στους μαθητές, οι οποίοι «διψούν» για εκπαιδευτικές μεθόδους που ξεφεύγουν από τα αυστηρά σχολικά και, ενίοτε, ανιαρά μοτίβα. Σήμερα διοργανώνονται πάνω από 400 συνέδρια MUN ετησίως, σε περισσότερες από 40 χώρες και οι μαθητές που συμμετέχουν δηλώνουν ενθουσιασμένοι με τις γνώσεις και εμπειρίες που αποκτούν καθώς έχουν τη δυνατότητα γνωριμίας με νέα άτομα και δημιουργίας φιλικών σχέσεων. Μιά σχολική μονάδα ή μονάδες μπορούν να συμμετέχουν στο πρόγραμμα εφόσον μπορέσουν να επιβεβαιώσουν την αναγκαιότητα υποστήριξης προγράμματος με τροποποίηση του ωρολόγιου προγράμματος και τη διάθεση για προσφορά (εθελοντισμός). Τα πλεονεκτήματα για τους μαθητές είναι σημαντικά αφού πέρα των κοινωνικών σχέσεων, εξασκούνται στη ρητορική, στην έρευνα και μελέτη παγκόσμιων ζητημάτων αλλά και στην διερεύνηση και εξάσκηση του γραπτού λόγου καθώς και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων που θα τους συνοδεύουν στην μετέπειτα ζωή τους. Η σύνδεση των τάξεων και των σχολικών μονάδων ενισχύουν την αλληλεπίδραση, τη διάδραση, την ανταλλαγή καλών πρακτικών και ιδεών, την ενίσχυση της ιδιότητας του ενεργού πολίτη.

https://mun.bestdelegate.com/?utm_source=bestdelegate.com&utm_medium=referral&utm_campaign=navbar

Ανακτήθηκε στις 13-4-2020

Οι μαθητές κερδίζουν σημαντικά πράγματα μέσω της συμμετοχής τους στο συγκεκριμένο πρόγραμμα. Γνωρίζουν τα προβλήματα των άλλων χωρών, μαθαίνουν τη τέχνη του debate, το να συνδιαλέγονται, χρησιμοποιώντας επιχειρήματα. Γνωρίζουν την τεχνική του συμβιβασμού. Γνωρίζουν συμμαθητές από άλλες χώρες, την κουλτούρα και την ιστορία τους. Ερευνούν και αναλύουν διεξοδικά σημαντικά παγκόσμια ζητήματα με τη συμμετοχή τους σε διάφορες επιτροπές.

Για την προετοιμασία των μαθητών οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν διάφορα μέσα και πηγές ενώ η τεχνολογία παίζει σημαντικό ρόλο στην προετοιμασία και τη διερεύνηση των ζητημάτων που θα αναλυθούν. Έντυπα μέσα, βίντεο, προσομοίωση συνεδριάσεων (mock debate), καταγραφή των προβλημάτων και των επιμέρους θεμάτων και των προτεινόμενων λύσεων . Οι εκπαιδευτικοί δεν προετοιμάζουν τους μαθητές μόνο αλλά και τους συνοδεύουν στο συνέδριο. Αναφέρεται ότι ελάχιστος αριθμός συμμετεχόντων μαθητών είναι έξι ενώ η προετοιμασία για το συνέδριο μπορεί να διαρκέσει τουλάχιστον τέσσερις μήνες. Οι μαθητές – διπλωμάτες ,αντλούν πληροφοριακό υλικό από την επίσημη ιστοσελίδα του ΟΗΕ αλλά κυρίως μέριμνά τους είναι η διερεύνηση συμβατικών και ψηφιακών πηγών και μέσων (βιβλιογραφική και διαδικτυακή επισκόπηση) με σκοπό την ενημέρωση θεμάτων που συνδέονται με το δικό τους ρόλο στις συνδιασκέψεις.

Σε αρκετές χώρες οι μαθητές των σχολικών μονάδων πριν το προγραμματισμένο ταξίδι στην έδρα του Οργανισμού ή στο μέρος που θα διεξαχθεί το συνέδριο ,πραγματοποιούν επισκέψεις στις αντίστοιχες πρεσβείες. Οι πρέσβεις ενημερώνουν τους μαθητές για τη γεωγραφική θέση της χώρας τους, για τον πολιτισμό και την κουλτούρα τους, τα ζητήματα που απασχολούν τις τοπικές κοινωνίες , καθώς και τις χώρες με τις οποίες έχουν κοινή εξωτερική πολιτική. Η συνάντηση αυτή είναι ιδιαίτερως σημαντική για τους μαθητές γιατί με αυτό τον τρόπο μπορούν να προετοιμάσουν με μεγαλύτερη ακρίβεια τα κείμενα και τις θέσεις τους καθώς και τις προτεινόμενες λύσεις ,πάντα σύμφωνα με το συμφέρον της χώρας τους.

Το πρόγραμμα των συνεδρίων είναι μια προσομοίωση των γενικών συνελεύσεων του ΟΗΕ. Την πρώτη μέρα οι διπλωμάτες συγκεντρώνονται στην κεντρική αίθουσα της Γενικής συνέλευσης (General Assembly) για την τελετή έναρξης των εργασιών όπου και γίνονται οι συστάσεις των συμμετεχόντων χωρών και εκφωνούνται οι εισαγωγικοί λόγοι για να παρουσιαστεί η πολιτική τους. Στην συνέχεια περνούν σε αίθουσες για τη σύναψη συμμαχιών μέσα σε κάθε Committee. Οι συμμαχίες γίνονται για κάθε ζήτημα που θα επεξεργαστεί η επιτροπή. Κάθε συμμαχία προετοιμάζει ένα κείμενο θέσεων ,προτάσεων και λύσεων και ένα κείμενο με πρόταση που συνθέτει τη συμμαχία

και την υπογράφουν. Δημιουργούνται με αυτό τον τρόπο πέντε ή έξι προτάσεις οι οποίες οι οποίες συζητιούνται τη δεύτερη μέρα και ψηφίζονται ανάλογα. Την Τρίτη ημέρα του συνεδρίου ψηφίζεται μια πρόταση –resolution που κάθε επιτροπή επιθυμεί να παρουσιάσει στη Γενική Συνέλευση. Μετά από αυτό το βήμα όλοι οι διπλωμάτες θα συγκεντρωθούν στην Αίθουσα της Γενικής Συνέλευσης και θα παρουσιάσουν τις τελικές θέσεις- προτάσεις της κάθε επιτροπής. Όλοι έχουν δικαίωμα να επεξεργαστούν και να σχολιάσουν τις προτάσεις ,να προτείνουν λύσεις και τροποποιήσεις και εν τέλει να ψηφίσουν τις τελικές προτάσεις. Στο τέλος της διαδικασίας ακολουθεί η τελετή λήξης και η αποτίμηση των εργασιών του τριημέρου. Παρουσιάζονται επίσης οι προτάσεις του συμβουλίου ασφαλείας του NATO και της ειδικής συνδιάσκεψης.

Οι διαδικασίες και οι μέθοδοι που ακολουθούν οι μαθητές κατά τη διάρκεια της συνδιάσκεψης είναι ακριβώς οι ίδιες που χρησιμοποιούν όλα τα μέλη σε ανάλογες συνδιασκέψεις οι ενήλικες. Αντιλαμβάνονται την πραγματικότητα από κοινού με τις άλλες ομάδες – αντιπροσωπεΐες και ταυτόχρονα τη σημασία των αποφάσεων για τον παγκόσμιο πολιτισμό . Οι διαδικασίες και οι εργασίες της συνόδου οδηγούν τους μαθητές να κατανοήσουν καλύτερα τη σημασία των αποφάσεων καθώς και τη δυνατότητα να αλλάξουν το ρου της ιστορίας και να συμβάλλουν στην πορεία του ανθρώπου πάνω στη γη. Μέσα επίσης από τη συνδιαλλαγή και την αλληλεπίδραση οι μαθητές κατανοούν τη σημασία της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου , την από κοινού εργασία για την επίτευξη κοινών στόχων ,την υποστήριξη θέσεων και ιδανικών.

Στην ημερήσια ατζέντα περιλαμβάνονται θέματα που απασχολούν τις διάφορες επιτροπές του οργανισμού όπως η κατάργηση των πυρηνικών όπλων, ο αφοπλισμός , η ενίσχυση της ασφάλειας στη Μεσόγειο Θάλασσα (Επιτροπή αφοπλισμού και διεθνούς ασφάλειας του NATO), η ισότητα των γυναικών ,πολιτιστικά, ανθρωπιστικά και κοινωνικά ζητήματα η διεθνής τρομοκρατία , η θανατική ποινή που ισχύει σε πολλές χώρες του κόσμου ακόμη και στην αρχή του 21 ου αιώνα., η επίδραση των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων στο περιβάλλον, η κατάσταση στο Αφγανιστάν και τα ζητήματα που άπτονται των παιδιών και των επιδράσεων του πολέμου σ' αυτά, ενώ σε ειδικές

συνδιασκέψεις μελετώνται ακόμη και θέματα επιστημονικής φύσεως και η χρήση της νανοτεχνολογίας και των επιστημών στην καταπολέμηση ασθενειών και τη βελτίωση των συνθηκών ζωής των πολιτών.

Σύμφωνα και με την επίσημη ιστοσελίδα του οργανισμού και του συγκεκριμένου μοντέλου προσομοίωσης τα οφέλη για τους μαθητές και συμμετέχοντες εν γένει στις συνδιασκέψεις είναι πολλαπλά :

A) οι μαθητές αντιπροσωπεύουν τις χώρες τους και με αυτό τον τρόπο αντιλαμβάνονται τη σπουδαιότητα της εκπροσώπησης και τη δύσκολη εργασία των διπλωματών αλλά και των κρατών προκειμένου να υπερασπιστούν θέσεις και το δίκαιο για τους πολίτες τους.

B) διευρύνονται οι γνώσεις και οι δεξιότητες επικοινωνίας μέσω των ερευνών και των συνδιαλλαγών με άλλους εκπροσώπους εθνών

Γ) συμμετέχουν σε δια-δραστικές εμπειρίες μάθησης

Δ) αναπτύσσουν δεξιότητες έρευνας γραφής ομιλίας, επίλυσης προβλημάτων, οικοδόμησης συναίνεσης και σχέσεων συνεργασίας ,επίλυσης συγκρούσεων ,συμβιβασμού .

Προχωρώντας σε μια επισκόπηση μιας επιτροπής παρατηρείται ότι οι καρέκλες είναι οι άνθρωποι που συμμετέχουν σε μια επιτροπή. Οι εκπρόσωποι είναι άνθρωποι που οι οποίοι καθοδηγούν τη συζήτηση , ανεβαίνουν στο βήθρο και αναπτύσσουν τις θέσεις τους. Ο ομιλητής θα πραγματοποιήσει την ομιλία του θα απαντήσει σε μία ή δύο ερωτήσεις και θα επιστρέψει στην έδρα του.

Στις ημερήσιες διάταξης εργασίες έχει δημιουργηθεί λίστα ομιλητών και κατάλογος εκπροσώπων που θα μιλήσουν . Σύμφωνα με το καταστατικό του οργανισμού με το πέρας της ομιλίας θα επιστρέψει ο ομιλητής στη θέση του χωρίς να μπορεί να συνομιλήσει με άλλους εκπροσώπους. Σε περίπτωση που θέλει κάποιος να επικοινωνήσει με άλλον εκπρόσωπο και είναι διαθέσιμος κάποιος

αγγελιοφόρος ή διαχειριστής , τότε μπορεί να γίνει επικοινωνία μέσω σημειωμάτων . Οι μη συντονισμένες ομάδες ακολουθούν τις διαδικασίες όπως οι εκπρόσωποι μπορούν να περιφέρονται στο δωμάτιο και είναι ελεύθεροι να συζητούν ενώ δεν υπάρχει επίσημη κοινοβουλευτική διαδικασία (ελεύθερος χρόνος συζήτησης).

Ως προς τον τρόπο συμπεριφοράς ακολουθείται το τυπικό πρωτόκολλο με τη χρήση προτάσεων και εκφράσεων όπως «εξοχότατε κύριε Πρόεδρε, Αξιότιμη πρόεδρος, αξιότιμος εκπρόσωπος Ελλάδας κα» Μόνο ο πρόεδρος έχει το δικαίωμα να εξουσιοδοτήσει ομιλίες και σημεία πληροφόρησης όπως να επιτρέψει ερωτήσεις και να διευθετήσει διαφωνίες. Κάθε μέλος κάθεται σε συγκεκριμένη θέση με πλαστική καρτέλα η οποία αναφέρει το όνομα της χώρας .

Η επιτροπή ονομάζεται σπίτι . Κατά τη διάρκεια διεξαγωγής της ψηφοφορίας , η διαδικασία γίνεται με ονομαστική κλήση και οι εκπρόσωποι σηκώνουν τις πλακέτες ψηφίζοντας υπέρ ή κατά.

Διαπιστώνεται ότι η συμμετοχή των μαθητών είναι ουσιαστική σε όλα τα επίπεδα των εργασιών και δεν αποτελεί μια τυπική παρακολούθηση ενός συνεδρίου ή μιας συνδιάσκεψης όπως αυτή που πραγματοποιείται στη Βουλή των Ελλήνων για παράδειγμα με την επίσκεψη σχολείων και την παρακολούθηση των προ ημερησίας διατάξεως συζητήσεων και εργασιών του κοινοβουλευτικού σώματος. Βέβαια εδώ θα πρέπει να πούμε πως τις τελευταίες δεκαετίες μαθητές παίρνουν μέρος σε ένα μοντέλο προσομοίωσης των εργασιών της βουλής των Ελλήνων με στόχο την αφομοίωση των κανόνων και του δικαίου, την προάσπιση της δημοκρατίας και την κατανόηση της σημασίας του πολιτεύματος με ανάπτυξη αντιστοίχων δεξιοτήτων επικοινωνίας.

(ΠΗΓΗ hmun παρουσίαση (1). ppt (2))

Στην Ελλάδα το πρώτο συνέδριο MUN πραγματοποιήθηκε το 1998, με πρωτοβουλία του Κέντρου Πληροφοριών του ΟΗΕ. Παράλληλα, ιδρύθηκε το MUN Ελλάδας, ένας ανεξάρτητος, μη κυβερνητικός οργανισμός χωρίς πολιτικό ή οικονομικό χαρακτήρα που βασίζεται στην εθελοντική και εντατική εργασία ατόμων, εκπαιδευτικών και μεταπτυχιακών φοιτητών. Στόχος του οργανισμού

είναι η εξάλειψη του χάσματος ευκαιριών ανάμεσα στο δημόσιο και ιδιωτικό σχολείο. Η προώθηση της διαδραστικής και βιωματικής μάθησης και τέλος η προσπάθεια να ξεπεραστεί η δυσκίνησία της εκπαίδευσης και η έλλειψη κρατικής πρωτοβουλίας. Αναμφισβήτητα, αποτελεί έμπρακτη απάντηση στην επιτακτική ανάγκη ύπαρξης δημιουργικών πρωτοβουλιών από την ίδια την κοινωνία σε περίοδο κρίσης, θεσμικής, οικονομικής και κοινωνικής. Η ενθουσιώδης συμμετοχή μαθητών από δημόσια και ιδιωτικά σχολεία απαντά στους επικριτές του θεσμού που καταλογίζουν «ελιτίστικα» χαρακτηριστικά (Deresiewicz, 2008).

<https://theamericanscholar.org/the-disadvantages-of-an-elite-education>

Ανακτήθηκε στις 13-4-2020

3 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΙΛΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η παρακάτω έρευνα διεξήχθη στην Β Λυκείου του Πειραματικού Λυκείου του Πανεπιστημίου Πατρών, την άνοιξη του 2018, από τις συγγραφείς κ. Αδαμαντία Αναστασοπούλου πτυχιούχος του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Πατρών και κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης, κ. Σοφία Μητρούλια, Φιλολόγος M.ed. Πειραματικού ΠΤΔΕ Παν/μιου Πατρών, κ. Παναγιώτα Βάθη-Σαράβα, Διδάκτορας ΠΤΔΕ Παν/μιου Πατρών, Επιστημονική Συνεργάτης ΤΕΙ Δ. Ελλάδας, Σύμβουλος Καθηγήτρια ΕΑΠ. Μέσα από την παρακάτω έρευνα συλλέχτηκαν δεδομένα με την χρήση έντυπου ερωτηματολογίου το οποίο αποτελούταν από 38 ερωτήσεις στις οποίες αναγράφεται ο βαθμός συμφωνίας των ερωτηθέντων η γίνεται μέτρηση στάσεων με χρήση εξάβαθμης κλίμακας Likert (Orpenheim, 1992). Για την στατιστική ανάλυση των δεδομένων στην έρευνα έγινε χρήση του στατιστικού πακέτου IBM SPSS 24. Μέσω του συντελεστή αξιοπιστίας Cronbach Alpha ελέγχθηκε η αξιοπιστία και η εγκυρότητα των δεδομένων ο οποίος έδωσε τιμές μεγαλύτερες του 0.7.

ΒΑΣΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στόν πίνακα 1 βλέπουμε τα αποτελέσματα των μη παραμετρικών τέστ που αφορούν τις συσχετίσεις των απόψεων σχετικά με τα δημογραφικά στοιχεία. Τα δημογραφικά στοιχεία λοιπόν θεωρούνται ανεξάρτητες και εξαρτημένες μεταβλητές θεωρήθηκαν οι μεταβλητές των γνώσεων. Θα πρέπει να πούμε πως εντοπίζεται μια στατιστικά σημαντική διαφορά του Εθελοντισμού ως προς το Φύλο ($p=0,001<0,05$, Mann Whitney), των Ηνωμένων Εθνών ως προς το Φύλο ($p=0,029<0,05$, Mann Whitney) καθώς και της ερώτησης 18 «Η απόδοση της δικαιοσύνης ανά τον κόσμο είναι αποτέλεσμα της δράσης των πολιτών» ως προς το Φύλο ($p=0,012$, Mann Whitney). Επιπρόσθετα θα πρέπει να τονίσουμε πως εντοπίστηκε μια στατιστικά σημαντική εξάρτηση της Ερώτησης 3 «Φέρουν τα ίδια τα κράτη αποκλειστική ευθύνη για τις διαφορές που έχουν μεταξύ τους » ως προς το μορφωτικό επίπεδο πατέρα ($p=0,038<0,05$, Kruskal Wallis) και το επάγγελμα μητέρας ($p=0,018<0,05$, Kruskal Wallis).

Πίνακας 1: Ερευνητικό ερώτημα 1- Αποτελέσματα Mann Whitney και Kruskal Wallis test για τις συσχετίσεις των απόψεων ως προς τα δημογραφικά στοιχεία

Γνώμη των μαθητών σχετικά με...	Άρρεν-Γυναίκες	Οικογενειακή κατάσταση	Μορφωτική εκπαίδευση πατέρα	Μορφωτική εκπαίδευση μητέρας	Βιοπορισμός πατέρα	Βιοπορισμός μητέρας	Αριθμός αδερφών-αδερφές
Τον σκοπό των MUN	0,659	0,217	0,065	0,098	0,053	0,479	0,520
Τον εθελοντισμό	0,001	0,357	0,613	0,866	0,248	0,576	0,563
Τα Ηνωμένα Έθνη	0,029	0,328	0,233	0,408	0,450	0,845	0,319
Η θέληση του ανθρώπινου είδους για παγκόσμια	0,324	0,160	0,518	0,676	0,310	0,569	0,502

ειρήνη είναι εφικτή							
Φέρουν τα ίδια τα κράτη αποκλειστική ευθύνη για τις διαφορές που έχουν μεταξύ τους	0,349	0,725	0,038	0,202	0,478	0,018	0,436

Μέσα από την δράση των Ηνωμένων Εθνών όλοι μας έχουμε ωφεληθεί	0,878	0,275	0,350	0,350	0,854	0,479	0,293
Μετά το πανεπιστήμιο έχω σκεφτεί να δουλέψω για τα Ηνωμένα Έθνη ή κάποιον άλλο διεθνή οργανισμό	0,206	0,353	0,679	0,430	0,058	0,132	0,678
Γνώμη των μαθητών σχετικά με...	Άρρεν- Γυναίκες	Οικογενειακή κατάσταση	Μορφωτική εκπαίδευση πατέρα	Μορφωτική εκπαίδευση μητέρας	Βιοπορισμός πατέρα	Βιοπορισμός μητέρας	Αριθμός αδερφών- αδερφές
Η δράση στην οποία κάποιος αγωνίζεται να αλλάξει καταστάσεις	0,684	0,774	0,263	0,464	0,819	0,321	0,964

γύρω του που δεν του είναι αρεστές ονομάζεται ακτιβισμός							
Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι μεταξύ τους σύμφωνα με την Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα	0,284	0,356	0,103	0,103	0,511	0,883	0,608

(ΠΗΓΗ Εργασία συνέδριο ΠΕΕ MUN.docx)

Ενεργός πολίτης είναι ο πολίτης εκείνος που ενδιαφέρεται γι' αυτά που γίνονται τόσο στη γειτονιά του, όσο και στον κόσμο	0,062	0,573	0,342	0,086	0,633	0,582	0,616
Η απόδοση της δικαιοσύνης ανά τον κόσμο είναι αποτέλεσμα της δράσης των πολιτών	0,012	0,638	0,952	0,840	0,890	0,755	0,155

Από τον πίνακα 1 βλέπουμε ότι το φύλλο(Άρρεν-Γυναίκες) συσχετίζεται με τις απόψεις των μαθητών/τριών σχετικά με τον εθελοντισμό και Ηνωμένα Έθνη και μάλιστα οι συσχετίσεις αυτές είναι και στατιστικά σημαντικές .Καλό θα είναι να τονίσουμε πως τα κορίτσια εκφράζουν θετικότερη άποψη. Επίσης, η μορφωτική εκπαίδευση του πατέρα και ο βιοπορισμός της μητέρας συσχετίζονται με την άποψη «Φέρουν τα ίδια τα κράτη αποκλειστική ευθύνη για τις διαφορές που έχουν μεταξύ τους» να υποστηρίζουν περισσότερο την άποψη αυτή οι μαθητές/τριες, των οποίων οι γονείς έχουν ανώτερη μορφωτική εκπαίδευση να υποστηρίζουν περισσότερο την άποψη αυτή. Η συσχέτιση είναι στατιστικά σημαντική. Όσον αφορά τα υπόλοιπα δημογραφικά χαρακτηριστικά παρουσιάζουν μέτριες συσχετίσεις με τις απόψεις των μαθητών/τριων, οι οποίες, όμως, δεν είναι ιδιαίτερα σημαντικές ως προς τα στατιστικά.

Στον πίνακα 2 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των συσχετίσεων μεταξύ των μεταβλητών της γνώσης σε σχέση με τις μεταβλητές της συμμετοχής. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι δεν παρατηρείται στατιστικά σημαντική εξάρτηση σε καμία περίπτωση. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να πούμε πως σε όλους τους ελέγχους οι μεταβλητές της συμμετοχής θεωρήθηκαν εξαρτημένες μεταβλητές και ανεξάρτητες οι μεταβλητές της γνώσης.

Πίνακας 2: Ερευνητικό ερώτημα 2- Η συμμετοχή των μαθητών στο πρόγραμμα MUN επηρεάζεται από τις γνώσεις τους σχετικά με το θέμα;

	Ξέρεις τι είναι τα Ηνωμένα Έθνη;	Ποία είναι η πηγή γνώσης για τα Ηνωμένα Έθνη;	Ποία είναι η πηγή γνώσης για Παγκοσμιοποίηση;	Ξέρεις τι είναι οι υπερεθνικοί οργανισμοί;	Ποια είναι η πηγή γνώσης υπερεθνικών οργανισμών;	Ξέρεις τι είναι η Διακυβέρνηση;	Ποια είναι η πηγή γνώσης για την Διακυβέρνηση;	Πόσο συχνά ενημερώνεσαι για τα διεθνή προβλήματα και εξελίξεις;	Ποια είναι η πηγή γνώσης για Διεθνή προβλήματα και εξελίξεις;
Έχεις πάρει ποτέ συμμετοχή στην ομάδα MUN του σχολείου σου;	0,397	0,337	0,398	0,087	0,872	0,177	0,858	0,104	0,776
Έχεις Ενθαρρύνει/στηρίζεις ποτέ κάποιον να συμμετέχει και αυτός;	0,087	0,150	0,226	0,346	0,488	0,983	0,263	0,073	0,807
Έχεις πάρει μέρος σε συνέδρια MUN;	0,894	0,574	0,107	0,753	0,865	0,158	0,383	0,390	0,765

(ΠΗΓΗ Εργασία συνέδριο ΠΕΕ MUN.docx)

Βλέπουμε λοιπόν από τον παραπάνω πίνακα ότι μεταξύ των γνώσεων των μαθητών-μαθητριών και της συμμετοχής τους σε MUN δεν έχουμε στατιστικά σημαντικές συσχετίσεις.

Στόν πίνακα 3 ο οποίος και βρίσκεται παρακάτω θα δούμε τα αποτελέσματα των Mann Whitney tests αναφορικά με τον έλεγχο εξαρτήσεων των μεταβλητών οι οποίες αναφέρονται στον βαθμό συμμετοχής στο πρόγραμμα MUN με τις μεταβλητές που αναφέρονται στο εκπαιδευτικό επίπεδο των γονέων. Οι μεταβλητές που αναφέρονται στον βαθμό συμμετοχής στο πρόγραμμα MUN θεωρούνται εξαρτημένες και το μορφωτικό επίπεδο των γονέων ανεξάρτητες. Βλέπουμε ότι δεν εντοπίζονται στατιστικά σημαντικές εξαρτήσεις.

Πίνακας 3: Ερευνητικό ερώτημα 3- Η συμμετοχή των μαθητών στο MUN επηρεάζεται από το μορφωτικό επίπεδο των γονέων, την άποψη των φίλων και την άποψη των γονέων;

	Η συμμετοχή μου στο MUN με βοηθάει να είμαι πιο κοινωνικός	Με την συμμετοχή μου στο MUN γίνομαι αρεστός στους φίλους μου	Για τους γονείς μου η συμμετοχή μου στο MUN είναι πολύ σημαντική
Έχεις πάρει ποτέ συμμετοχή στην ομάδα MUN του σχολείου σου;	0,129	0,017	0,230
Έχεις Ενθαρρύνει/στηρίξει ποτέ κάποιον να συμμετέχει και αυτός;	0,571**	0,242	0,429**
Έχεις πάρει μέρος σε συνέδρια MUN;	0,503**	0,011	0,295

(ΠΗΓΗ Εργασία συνέδριο ΠΕΕ MUN.docx)

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του πίνακα 3 προκύπτει ότι η προώθηση της κοινωνικοποίησης μέσω της συμμετοχής των μαθητών-μαθητριών σε MUN καθώς και η θετική άποψη που έχουν οι γονείς προς την κατεύθυνση αυτήν συσχετίζονται με τη συμμετοχή των μαθητών, και τέλος οι συσχετίσεις αυτές είναι στατιστικά σημαντικές σε επίπεδο σημαντικότητας 1%.

4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από την στατιστική ανάλυση των απαντήσεων στην έρευνα την οποία παρουσιάσαμε προκύπτει ότι οι μαθητές θεωρούν πως είναι σημαντική η επίδραση της εκπαιδευτικής συμμετοχικής τεχνικής της προσομοίωσης στην κατανόηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων καθώς επίσης και την αναγκαιότητα προάσπισης τους. Ακόμα οι μαθητές οι οποίοι συμμετείχαν στην έρευνα που δείξαμε παραπάνω μας δώσανε να καταλάβουμε πως μέσα από το μοντέλο προσομοίωσης του οργανισμού(MUN)του ΟΗΕ τους δόθηκε η ευκαιρία αλλά και η δυνατότητα να κατανοήσουν τις γενικές λειτουργίες του μοντέλου αυτού όπως είναι οι εργασίες των επιτροπών του ΟΗΕ, τα ζητήματα εφαρμογής των διεθνών πράξεων και της διπλωματίας και τέλος μέσω των διαδικασιών των εκπαιδευτικών βιωματικών δράσεων να σχηματίσουν αντιλήψεις για τις σχέσεις του εαυτού τους αλλά και του κοινωνικού συνόλου, έννοιες οι οποίες δίνουν νόημα στην έννοια του ενεργού πολίτη. Τα αποτελέσματα τα οποία παρουσιάσαμε έχουν ιδιαίτερη σημασία αφού μας δείχνουν πως μέσα από την βιωματική μάθηση οι μαθητές αποκτούν εμπειρίες συμμετοχής, κριτικής σκέψης, η ικανότητα για αμφισβήτηση της πολιτικής αυθεντίας η, προθυμία για ουσιαστικό διάλογο, η ικανότητα να σέβεται ο ένας τα δικαιώματα του άλλου, η διαύγεια του πνεύματος, η εντιμότητα, η αυτοσυγκράτηση καθώς επίσης και η ανάπτυξη μιας πολιτειακής φιλίας μεταξύ των πολιτών και την δημιουργία αισθήματος να ανήκουν σε μια κοινότητα, όπως είναι αυτή του σχολείου. Οι αρετές αυτές είναι εμπειρίες δημοκρατίας και πολιτειότητας που μπορούν να επηρεάσουν την στάση των νέων ανθρώπων σε προβλήματα όπως είναι τα περιβαλλοντικά, τα κοινωνικά και τα ανθρωπιστικά. Από τα αποτελέσματα της παραπάνω έρευνας συμπεραίνουμε ότι τα μοντέλα προσομοίωσης του ΟΗΕ διαμορφώνουν ένα περιβάλλον μαθητοκεντρικής διδασκαλίας και ενεργητικής μάθησης το οποίο συμβάλλει στην αναζωογόνηση της δημοκρατίας και διαφύλαξη της καθώς και την αντιμετώπιση προβλημάτων από τα οποία εξαρτάται το μέλλον της.

(ΠΗΓΗ Εργασία συνέδριο ΠΕΕ MUN.docx)

Με αλλά λόγια διαπιστώνουμε πως μέσα από την συμμετοχή στα προγράμματα MUN το οποίο αποτελεί μια διαδικασία βιωματικής μάθησης καταλήγουμε λοιπόν πως μέσα από τις διαδικασίες βιωματικής μάθησης οι σημερινοί μαθητές-αυριανοί πολίτες αποκτούν αρετές οι οποίες θα τους βοηθήσουν να ενταχθούν στην κοινωνία του αύριο κάνοντας τους το πρότυπο του πολίτη το οποίο χρειάζεται κάθε κοινωνία στην σημερινή εποχή. Μέσα από τις αρετές που θα αποκτήσουν οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν τη δημιουργικότητά τους, την κριτική τους σκέψη και να διαμορφώνουν ελεύθερα το δικιά τους άποψη για τον υπόλοιπο κόσμο και τη δική τους ιδεολογική αντίληψη ,η ικανότητα για αμφισβήτηση της πολιτικής αυθεντίας η, προθυμία για ουσιαστικό διάλογο, η ικανότητα να σέβεται ο ένας τα δικαιώματα του άλλου, η διαύγεια του πνεύματος, η εντιμότητα, η αυτοσυγκράτηση καθώς επίσης και η ανάπτυξη μιας πολιτειακής φιλίας μεταξύ των πολιτών.Συμπαιρασματικά ο βιωματικός τρόπος βοήθα τους μαθητές-πολίτες του αύριο να παίρνει την πληροφορία να την επεξεργάζεται , να την κρίνει εαν είναι σωστή η λανθασμένη μιας και η εποχή στην οποία ζούμε σήμερα είναι η εποχή της πληροφορίας και της παραπληροφόρησης, να την παρουσιάσει , ν' ακούσει κριτική πάνω σ' αυτήν και μέσα από τις διάφορες δημιουργικές συνεργασίες αλλά και συμμετοχή σε ομάδες να μπορεί να δει τον κόσμο και την τάξη με άλλο μάτι και διαφορετικό αίσθημα με ένα αίσθημα αλλαγής από μέσα προς τα έξω για τον ίδιο με το αίσθημα δηλαδή οτι κατέκτησε την αξιόλογη γνώση. Το να μάθει κανείς να λειτουργεί μέσα σε μια ομάδα καθώς και την έννοια της συνεργασίας μέσα σε αυτήν αποτελεί μια μορφή βιωματικής εμπειρίας που χρειάζεται ενεργητική συμμετοχή ,ομαδικότητα ,συνεργασία και επικοινωνία μεταξύ των μελών της .Αυτός είναι και ο λόγος που είναι σημαντική και κυρίως πολύτιμη η διαδικασία της μάθησης ,στην εκπαιδευτική εμπειρία και την ανάπτυξη του ενεργά σκεπτόμενου πολίτη όπως ορίζουν οι υπόλοιπες κοινωνίες της Ευρώπης.

Μπάλιας Στάθης. Ενεργός Πολίτης και Εκπαίδευση, εισαγωγή: σε αναζήτηση του σύγχρονου πολίτη ,Εκδόσεις Παπαζήση , σλ (9-41)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

- Μπάλιας Στάθης Ενεργός Πολίτης και Εκπαίδευση, εισαγωγή: σε αναζήτηση του σύγχρονου πολίτη ,Εκδόσεις Παπαζήση Αθήνα,2008 ,σλ (9-41)
- Παπαδάκης Ν.Ε., Εκπαιδευτική Πολιτική- Η εκπαιδευτική πολιτική ως κοινωνική πολιτική(;),2003, εκδ. Ελληνικά Γράμματα
- Εξουσία και οργάνωση- διοίκησης του εκπαιδευτικού συστήματος ,Αθήνα,1994 ,Εκδόσεις Νέα Σύνορα Λιβάνη,σελ.137,171
- Πρόταση για τροποποίηση της Υ.Α. 23/1986/β-619 Κανονισμός λειτουργίας Μαθητικών Κοινοτήτων στο :

<file:///C:/Users/user/Desktop/mathitikes%20koinotites%20me%20prosthikes.pdf>

Ανακτήθηκε στις 10-3-2020

- Ξέκαλος & Παπαγεωργίου όπως αναφέρονται από τους Πασιά Γ, Φλουρή Γ., Φωτεινό Δ.,2015:201, Παιδαγωγική και Εκπαίδευση , Αθήνα ,2015, Εκδόσεις Γρηγόρης
- Ενεργός Πολίτης και Εκπαίδευση, Εκδοσεις Παπαζήση, Αθήνα 2008
- Δελούδη Μ. ,2002,Βιωματική Μάθηση- Δυνατότητες αξιοποίησής της στο πλαίσιο της Ευέλικτης Ζώνης. Στο περιοδικό «Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων».

Ανακτήθηκε στις 13-3-2020 Online στο <http://www.pi-schools.gr/download/publications/epitheorisi/teyxos6/deloudi.PDF>

- Economy. Wordpress . com/Εκπαιδευτικο-Υλικο/Διαθεματικότητα
- Ενεργός Πολίτης και Εκπαίδευση, Εκδόσεις Παπαζήση Αθήνα,2008 ,Διά βίου μάθηση, Εκπαίδευση ενηλίκων και Ενεργός πολίτης ,Θανάσης Καραλής , σελ.126
- Φίλιας Β 1976,Μάξ Βέμπερ Συστηματική Κοινωνιολογία και Μεθοδολογία (μια εισαγωγή στο έργο του),Αθήνα εκδόσεις Νέα Σύνορα Α.Α Λυβάνη σελ 76-77
- Εξουσία και Οργάνωση-Διοίκησης του Εκπαιδευτικού Συστήματος ,Αθήνα 1994, Εκδόσεις Νέα Σύνορα Λιβάνη σελ. 137-171
- Ενεργός Πολίτης και Εκπαίδευση Εκδόσεις Παπαζήση Αθήνα,2008, Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στο πλαίσιο της κοινωνικής και πολιτικής εκπαίδευσης. Επαγγελματισμός ,αυτοανάπτυξη και διδακτικές στρατηγικές ,Δέσποινα Καρακατσάνη σελ.151
- Ενεργός Πολίτης και Εκπαίδευση Εκδόσεις Παπαζήση Αθήνα,2008 , Προς μια προσέγγιση του λόγου των Νέων Τεχνολογιών και η σημασία τους ως εργαλείο εκπαίδευσης , Καμαριανός Ιωάννης ,σελ.276
- Ενεργός Πολίτης και Εκπαίδευση Εκδόσεις Παπαζήση Αθήνα,2008 , Προς μια προσέγγιση του λόγου των Νέων Τεχνολογιών και η σημασία τους ως εργαλείο εκπαίδευσης , Καμαριανός Ιωάννης ,σελ.279

- Ενεργός Πολίτης και Εκπαίδευση Εκδόσεις Παπαζήση Αθήνα,2008 , Δυνατότητες και προοπτικές της ιδιότητας του πολίτη στην ψηφιακή κοινωνία των πολιτών , Καμαριανός Ιωάννης ,σελ.285

ΞΕΝΗ

- Dib, C. Z. Formal, non-formal and informal education: Concepts/applicability. In Cooperative Networks in Physics Education Conference Proceedings , Vol. 173, 1988, pp. 300-315
- E. Castells (2004),The Network Society- A Cross- Cultural Perspective, pp. 8
- UNESCO World Report (2005), Towards Knowledge Societies, UNESCO Publishing, pp.18
- Oppenheim, A.N. (1992). Questionnaire Design and Attitude Measurement, reprint, London: Heinemann Educational Books

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

- <https://www.eepf.gr/el/tomeis-drashs/ekpaideftika-programmata>

Ανακτήθηκε στις 1-6-2020

- <http://dipe.chal.sch.gr/>

Ανακτήθηκε στις 1-6-2020

- <https://www.minedu.gov.gr/epimerous-programmata/3636-comenius-prosxoliki-kai-sxoliki-ekpaideysi>

Ανακτήθηκε στις 1-6-2020

- <https://www.llp.gr/europaika-programmata/comenius-sxoliki-ekpaideysi.html>

Ανακτήθηκε στις 2-6-2020

- http://www.pi-schools.gr/download/programs/depps/29deppsaps_AgogiYgias.pdf

Ανακτήθηκε στις 2-6-2020

- <http://www.moec.gov.cy/>

Ανακτήθηκε στις 2-6-2020

- <http://www.pi-schools.gr/download/publications/epitheorisi/teyxos6/matsagouras.PDF>

Ανακτήθηκε στις 2-6-2020

- http://www.hmuno.org/amun/docs/A19_Info_GR.pdf%20

Ανακτήθηκε στις 13-4-2020

•

- https://mun.bestdelegate.com/?utm_source=bestdelegate.com&utm_medium=referral&utm_campaign=navbar

Ανακτήθηκε στις 13-4-2020

- <https://theamericanscholar.org/the-disadvantages-of-an-elite-education>

Ανακτήθηκε στις 13-4-2020

ΠΗΓΕΣ

- (ΠΗΓΗ hmun παρουσίαση (1). ppt (2))
- (ΠΗΓΗ Εργασία συνέδριο ΠΕΕ MUN.docx)
- (Βάθη Σαράβα-Στρογγυλό Τραπέζι)

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Πανεπιστήμιο Πατρών. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1988 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.

Ζώης Καράμπελας, [2020]